

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗДАНЄВИЧ ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЇВНА

Допускається до захисту:
в.о. завідувача кафедри
української мови, теорії та
історії української і світової
літератури,
доктор філософії за спеціальністю
035 Філологія
О.А. Гаврилук
«___» _____ 2024 р.

**СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ**

Спеціальність 035 Філологія

Кваліфікаційна (магістерська) робота

Науковий керівник:
Л. М. Коваль,
професор кафедри
української мови, теорії та історії
української і світової літератури,
доктор філологічних наук, професор

Оцінка: _____ / _____ / _____
(бали / за шкалою ЄКТС / за національною
шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця – 2024

АНОТАЦІЯ

Зданєвич О. М. Семантико-прагматичний потенціал молодіжного сленгу в сучасній українській мові. Спеціальність 035 «Філологія». Освітня програма «Українська мова та література». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2024.

У магістерській роботі зроблено огляд історії, розвитку українського молодіжного сленгу, проаналізовано мовну природу та сучасні класифікації сленгових одиниць, простежено їхнє функційне навантаження в мовленні сучасної молоді. Особливу увагу акцентовано на сленговому матеріалі, отриманому шляхом анкетування молоді в соціальних мережах Threads, Telegram, Instagram, Facebooke, вивчено структурно-семантичні та функціональні параметри цієї лексики.

Ключові слова: сленг, молодіжний сленг, вульгаризми, жаргонізми, професіоналізми, комп'ютерний сленг.

Zdanevych O. M. Semantic and pragmatic potential of youth slang in the modern Ukrainian language. Specialty 035 «Philology». Educational program «Ukrainian language and literature». Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2024.

The master's thesis reviewed the history and development of Ukrainian youth slang, analyzed the linguistic nature and modern classifications of slang units, traced their functional load in the speech of modern youth. Particular attention is paid to the slang material obtained by surveying young people in social networks Threads, Telegram, Instagram, Facebooke, the structural, semantic and functional parameters of this vocabulary are studied.

Key words: slang, youth slang, vulgarisms, jargonisms, professionalism, computer slang.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ	9
1.1. Сутність, історія та розвиток молодіжного українського сленгу ..	9
1.2. Класифікація сленгової лексики української мови	20
1.3. Функційне навантаження сленгу в мовленні	30
Висновки до розділу 1.....	38
РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МОЛОДІЖНОЇ СЛЕНГОВОЇ ЛЕКСИКИ В ІНТЕРНЕТ- ДИСКУРСІ	41
2.1. Інтернет-дискурс як простір застосування сленгу.....	41
2.2. Структурно-семантична характеристика сленгової лексики в дискурсі соціальних мереж.....	46
2.3. Специфіка семантико-прагматичних функцій молодіжного сленгу в інтернет-комунікації соціальних мереж.....	57
Висновки до розділу 2.....	63
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність теми. У будь-якій мові загальний розвиток лексичного складу відбувається завдяки єдності двох протилежних за своїм спрямуванням процесів: з одного боку, поповнення словникового складу новими лексичними одиницями та розширення значень наявних у мові одиниць, а з іншого – випадіння з мови застарілих або зайвих лексичних одиниць та звуження значення вживаних лексем. Важливим є той факт, що процес відмирання слів та словесних значень є більш повільним та поступовим порівняно з процесом появи нових слів та значень. А отже, протягом всього історичного періоду активного функціонування мови її лексичний склад постійно збільшується. Основною причиною цього процесу є поява неологізмів.

Останнім часом спостерігається масове використання сленгової лексики всіма прошарками населення – незалежно від професійної належності, віку, комунікативних особливостей уживання – чи це публічний виступ, чи ділове спілкування, чи неофіційна обстановка.

Молодіжний сленг – особлива культура мови молодого покоління, пов'язана з безліччю факторів, що мають практично щоденний характер. Вихід фільму, комп'ютерної гри, реліз серіалу, книги чи коміксу, висловлювання популярної медійної персони, слово з пісні, тема в соціальних мережах – все це та багато іншого може стати приводом для нового словотвору, появи сленгового виразу. Молодіжний жаргон охоплює практично всі сфери життя, описує практично всі ситуації.

Сленг з'являється у мові та функціонує в ній у тісній взаємодії з іншими сферами й віковими групами. Він полегшує комунікацію, роблячи її короткою і ясною в конкретній сфері перебування мовця. Молоде покоління винаходить нові фрази, щоб зробити власну мову оригінальною та зрозумілою лише для власного оточення.

Протягом усієї історії розвитку людського суспільства молоді люди висловлювали незгоду з суспільними традиціями через зовнішній вигляд, поведінку, мову. Тому дослідження молодіжного сленгу не втрачає своєї актуальності. Мова молоді є достовірним та яскравим показником сучасного стану суспільства, а також його мови, морального здоров'я нації, адже з нею пов'язують майбутнє України.

Сленгові належить значна роль у розвитку сучасної української мови, адже сленгові слова та вирази становлять суттєву частину розмовної мови. Мова та мовленнєва поведінка молоді як соціально найбільш активного прошарку суспільства визначає напрямок розвитку й інших соціальних підсистем мови. Саме тому вивчення молодіжного сленгу видається нам особливо **актуальним**. Крім того, актуальність роботи підтверджується постійним утворенням нових сленгових виразів у мові завдяки таким соціолінгвістичним факторам, як поява соціальних мереж, активне використання інформаційних технологій, а також хобі та захоплення молодих людей – кіно, серіали, музика, комп'ютерні ігри тощо.

Дослідженню окремих аспектів функціонування молодіжного сленгу присвячені праці таких вітчизняних мовознавців, як Л. Бакуменко, В. Балабін, А. Березовенко, П. Грабовий, Н. Дзюбишина-Мельник, Т. Друм, Т. Ілик, Л. Карпець, С. Мартос, Ю. Мосенкіс, С. Пиркало, І. Приходько, Л. Ставицька, Л. Масенко, О. Фурса, І. Шовгун та ін. Водночас численні питання, пов'язані з використанням молодіжного сленгу в сучасній українській мові лишаються невирішеними, що й зумовлює актуальність цієї студії.

Метою дослідження є визначення семантико-прагматичного потенціалу молодіжного сленгу в сучасній українській мові.

Відповідно до визначеної мети було сформовано наступні **завдання** дослідження:

- описати сутність, історію та розвиток молодіжного українського сленгу;

- класифікувати сленгову лексику української мови;
- схарактеризувати функційне навантаження сленгу в мовленні сучасної молоді;
- описати інтернет-дискурс як простір застосування сленгу;
- здійснити структурно-семантичну характеристику сленгової лексики в дискурсі соціальних мереж;
- визначити специфіку семантико-прагматичних функцій молодіжного сленгу в інтернет-комунікації соціальних мереж.

Об'єктом дослідження постають сленгові одиниці в мовленні сучасної української молоді.

Предметом дослідження є специфіка використання, функції, семантична наповненість та прагматичний потенціал сучасного молодіжного сленгу української мови.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та визначених завдань кваліфікаційної роботи було використано загальні методи теоретичного пізнання та спеціальні власне лінгвістичні методи. З-поміж загальних методів використано *теоретичний аналіз, узагальнення, класифікацію, спостереження, дедукцію, аналіз, порівняння*. Методом *хронологічного аналізу* було виявлено особливості та періоди наукових досліджень сленгової лексики. Завдяки використанню *зіставлення та порівняння* було узагальнено сутність сленгізмів, виділено їхні характерні особливості, методи класифікації та систематизації використовувалися у процесі опису та визначення типології сленгової лексики. Основним використаним методом є *описовий*, що дав змогу схарактеризувати риси сленгової лексики та специфіку її використання молоддю.

Для надання актуальної інформації для дослідження було використано *метод анкетування* молоді у соціальних мережах, що дозволило виокремити цікаві приклади, систематизувати та дослідити їх функції та специфіку.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому вперше цілісно проаналізовано семантико-прагматичний потенціал молодіжного

українського сленгу нашого часу (синхронний зріз 2024 року). Ціннісним постає також сам сленговий матеріал, дібраний через анкетування молоді в соціальних мережах.

Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування його результатів при викладанні у вищій школі таких курсів, як лексикологія, культура мовлення, загальне мовознавство, комунікативна лінгвістика, лінгвістика тексту, прагмалінгвістика тощо.

Апробація результатів дослідження. Основні ідеї магістерської праці апробовано на VI Всеукраїнській студентській науковій конференції «Розвиток сучасної науки: актуальні питання теорії та практики», 20 вересня 2024 р., м. Кропивницький.

За матеріалами доповіді опубліковано статтю:

Зданєвич О. Семантико-прагматичний потенціал молодіжного сленгу в українській мові. *Розвиток сучасної науки: актуальні питання теорії та практики: матеріали VI Всеукраїнської студентської наукової конференції*, м. Кропивницький, 20 вересня, 2024 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. 212с. С. 111–113.

Режим доступу : <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/issue/view/ukr-20.09.2024/95>

Результати роботи також було обговорено на засіданні лінгвістичного гуртка кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса в жовтні 2024 року (виголошено доповідь на тему «*Структурно-семантичні та функціональні особливості молодіжного сленгу (аналіз результатів анкетування молоді в соціальних мережах Threads, Telegram, Instagram, Facebooke)*»).

Структура дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку

використаних джерел (64 позиції) та додатків. Загальний обсяг дослідження становить 82 сторінки, з них основний текст викладено на 72 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

1.1. Сутність, історія та розвиток молодіжного українського сленгу

Словниковий запас будь-якої мови зазвичай містить багато сленгових слів, що постають результатом спільних соціальних чи професійних зусиль певного кола людей. Навіть у часи, коли мова перебувала під впливом тоталітарних систем, утвердилася єдина спільна літературна мова, але наявність різних діалектів і сленгових варіантів свідчить про те, що мова є динамічною системою, яка постійно розвивається [7, с. 155].

У сфері суспільного розвитку мова посідає надзвичайно важливе місце як найвпливовіший інструмент для встановлення зв'язків між людьми в усіх аспектах життя. Мова не тільки передає знання про носіїв, їхню культуру, країну та історію, а й служить дзеркалом, що відображає поточні трансформації в суспільстві. Поява молодіжного сленгу в українській мові є свідченням цих змін і служить показником високого рівня життя сучасного молодого покоління. У більшості мов одне слово може мати різні значення залежно від контексту, і це відчуття двозначності також відображається в молодіжному сленгу. Сленг в українській мові відіграє значну роль у формуванні загального розвитку мови, сприяючи її самобутності та виділяючи її серед інших мов. Використання сленгу піднімає спілкування на нову висоту, дозволяючи виражати думки та емоції без обмежень, накладених традиційною граматиною. Кожне покоління має свій власний виразний сленг, який служить відображенням їх унікальних особистостей і характерних особливостей, що часто створює труднощі для старших поколінь у розумінні спілкування молодих людей [40, с. 147].

На початку вивчення будь-якої мови в ній можна легко заплутатися через багатозначність і велику кількість сленгових слів. Оволодіння сленгом вимагає розуміння різних граматичних умов різних мов і здатності

використовувати їх у відповідний час та у відповідному місці, щоб уникнути неточностей в спілкуванні, ефективніше використовувати слова-синоніми, які пом'якшуватимуть висловлювання і тим самим справлятимуть позитивне враження на спілкування. Дуже важливо розрізняти сленг і лайку, оскільки ці два типи слів дуже різні, і використання одного з них може негативно вплинути на репутацію людини [17, с.104].

Як відомо, лексичний склад будь-якої мови різноманітний та багатий. На сьогоднішній день можна натрапити на те саме слово в різних варіаціях або значеннях, крім того, існує величезна кількість лексем, зрозумілих лише певній групі людей. Такі слова називаються нелітературною лексикою чи сленгом. Перш ніж ми докладно розберемося з тим, що таке сленг, слід визначити, які види лексики існують на відповідному етапі розвитку. Отже, весь словниковий запас будь-якої мови найбільш загально можна поділити на літературну та нелітературну лексику. Як заведено, до літературної лексики відносять розмовну, книжну лексику і нейтральну лексику (використовують і в літературі, і в розмовній мові, і в діловій атмосфері).

Своєю чергою, нелітературну лексику можна поділити на:

- вульгаризми;
- жаргонізми;
- професіоналізм;
- сленг (використовується в розмовній мові або застосовується в неофіційній обстановці).

Вульгаризми – це грубі слова та вирази, які використовуються людьми нижчого соціального статусу (торгівці наркотиками, бездомні, ув'язнені), але є неприйнятними в сфері спілкування інтелігентних та високоінтелектуальних людей.

Жаргонізми – лексичні одиниці, якими послуговуються люди, що мають однакові інтереси або перебувають у загальних соціальних групах, і несуть у собі певний таємний зміст, незрозумілий для людей, що не входять до цієї групи.

Професіоналізми – це слова, використовувані конкретною групою людей, тієї самої професії.

Термін «сленг» бере свій початок в англійській лексикографії на початку XIX століття і проходить у своїй дефініції величезний шлях: від широкого розуміння, коли під цим словом розуміли морфологічні, фонетичні, синтаксичні та лексичні відмінності з прийнятими мовними нормами до визначення, які ми маємо на даний момент. У 19 столітті концепція сленгу розвинулась, і під цим терміном мали на увазі популярну мову, яка знаходиться нижче типового рівня розмовної мови та складається з нових або сучасних слів зі специфічним значенням. Термін незабаром поширився серед лексикографів і став широко використовуватися для позначення тих слів, які не вважалися одиницями англійської літератури [24, с. 122].

На сьогодні в лінгвістиці немає єдиного визначення сленгу. Складність розкриття витоків терміну пов'язана з його багатоаспектністю та різноманітністю пояснень, які пропонують його дослідники та автори словників. Сленг не має термінологічної точності і буквально кожен із мовознавців-дослідників цієї теми дає йому власне визначення. До того ж, навіть словники дають різні визначення слова «сленг».

Наприклад, у словнику «Oxford Dictionary & Thesaurus of Current English» натрапляємо на визначення: «Сленг – це тип мови, що складається з фраз та окремих слів, які у свою чергу є неофіційними та широко поширені у мовленні носіїв мови, ніж у листі та, як правило, обмежуються певним контекстом чи групою людей». Словник «Longman Dictionary of Contemporary English» дає таке визначення: «Сленг – це неформальна, подекуди навіть образлива мова, що використовується певними людьми, які перебувають у одній групі, наприклад, злочинцями чи студентами» [19].

Ч. Аннандейл у своєму словнику англійської мови «The Concise English Dictionary of Annandale» трактує сленг як розмовну мову певного класу, якою

користуються як освічені, так і неосвічені люди, і загалом вважається грубим і некоректним, навіть вульгарним [45, с. 378].

Серед дослідників сленгу також немає єдиної думки щодо визначення поняття «сленг». Усі визначення суперечать одне одному. Видатний дослідник сленгу Е. Партрідж, та його послідовники, такі як К.І. Кіттрідж і Дж. Гринок, говорять про сленг як про «притаманну неформальній обстановці доволі нестійку, неміцну або некодифіковану, а нерідко й зовсім безладну та випадкову сукупність лексем, яка відображає суспільну свідомість людей, що належать до загального професійного чи соціального середовища» [9].

На думку датського лінгвіста О. Єсперсена, сленг – це особлива форма мовлення, походження якої зумовлене прагненням людей відійти від нав'язаної суспільством ідіоматичної мови [35, с.11].

Отже, під сленгом мають на увазі свідоме, навмисне використання одиниць літературного стандарту в мовленні, саме, у стилістичних цілях: для того, щоб відрізнити сленг від загальновизнаних зразків мовлення та наділити його ефектом новизни, незвичайності; для того, щоб допомогти мовцю показати свій настрій і для посилення експресивності мови; надати висловлюванню жвавість, стислість, образність. Досягти цих цілей допомагають такі засоби, як метонімія, евфемізм, метафора, синекдоха, скорочення складу слова, okazіоналізми, народна етимологія, новоутворення, ономотопея, словоскладання, перетворення власних назв у загальні, аналогічне розширення значення [28].

Підсумуємо, що сленг є одним із варіантів соціальних діалектів і включає розмовні, експресивні та емоційно-насичені слова, що оживляють мову і допомагають краще зрозуміти співрозмовника. Сьогодні сленг поширений і трактується майже так само, як розмовна мова. Хоча сленг не визнається канонічними словниками, його активно використовують у мовній практиці, він є невід'ємною частиною повсякденної розмовної мови. При цьому сленг – різновид мови, який використовується переважно в розмовній

мові окремої відносно стійкої соціальної групи, у яку об'єднуються люди тієї самої професії або віку.

Сьогодні спостерігаємо, як сленг стає невід'ємною частиною лексики і з недавніх пір все більше проникає не лише в повсякденну мову українців, а й у книжкову мову і навіть у кіноіндустрію (наприклад, стрічка «Люксембург, Люксембург»). У нашому суспільстві мова безперервно розвивається. Мову не можна відокремити від культури, тому що вона є її породженням і відображенням. Події, що відбуваються в нашому світі та охоплюють людство, суттєво впливають на формування розмовної мови, зображуються в різних мовах світу та удосконалюють словниковий запас сучасного суспільства новими лексичними одиницями, фразами, виразами. На появу нових слів і все нового й нового сленгу впливають зміни, що відбуваються в нашому суспільстві, наприклад, війна, політичні вибори чи науково-технічний прогрес.

Сленг постійно еволюціонує та розвивається, враховуючи запити суспільства і зміни в технологіях. Це живе, складне явище, яке зменшує труднощі вербальної комунікації, а також сприяє розумінню. Використання сленгу має вирішальне значення для мови та є важливим для підтримки її життєздатності та актуальності [50, с. 33].

В українській мові іншомовні слова найчастіше зустрічаються у словниковому запасі молоді та окремих соціальних груп. Сленгові фрази, які вживають молоді українці, становлять більше половини всіх розмовних слів. Український сленг є значущим для культурного ландшафту, і його поширення базується на віковому та соціальному статусі людини, тобто залежить від соціальних тенденцій.

Молодіжний сленг – це окремий пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час він контрольований маскультурою, під вплив якої потрапляють різні категорії молоді [2]. На тлі історичних та політичних подій соціально активна молодь вводить у своє мовлення так звані неосленгізми, що

означають нові поняття, доступні для розуміння усіх верств сучасного населення.

Термін «молодіжний сленг» розглядається як синонім до термінів «молодіжний жаргон», «молодіжний соціолект», «молодіжна мова», «молодіжне арго» [9, с. 5]. Інші учені розмежовують терміни «жаргон» і «сленг», однак наголошують, що термін «соціолект», зокрема «молодіжний соціолект», є одним із найвдаліших. У німецькомовних наукових дослідженнях трапляється термін «Jugendsprache», який перекладається як «молодіжна мова». Водночас молодіжна мова розглядається як складова національної мови й залежить від неї. У цьому дослідженні ми послуговуємося терміном «молодіжний сленг».

Молодіжний сленг – це особлива підмова у складі загальнонаціональної мови, яку використовують люди віком до 25 років у невимушеному спілкуванні з однолітками. Молодіжний сленг характеризується як спеціальним набором лексичних одиниць, так і специфікою їхнього значення. Носії – це соціально-демографічна група у складі народу, яку поєднує, насамперед, вік. Найчастіше його визначають як соціолект, який функціонує серед студентів, школярів, музикантів, представників неформальних молодіжних угруповань, солдатів строкової служби [7, С.12]. Молодіжний жаргон є цікавим лінгвістичним феноменом, адже він «живе» у широкому середовищі молоді, в окремих більш-менш замкнутих соціальних групах, як у столицях, так і на периферії.

Як вказує Ю. Сабadoш, «зважаючи всі «за» та «проти», можна поділити суспільство на прихильників сленгу, а також критиків. Прихильниками сленгу часто є сама молодь, що вважає це модним, різнобічним і неповторним процесом. Багато сучасників знайшли спільні погляди і вважають сленг необхідною частиною повсякдення. Цю думку можна розділити разом з ними, адже під цим поняттям «ходять» і різного роду професійні слова. Слова яких не існувало, але які з'явившись поліпшили зв'язки людей тієї чи іншої професії, того чи іншого роду діяльності.

Критиками сленгу вважають лінгвістів, які «за» і тільки «за» чисту, милозвучну мову, прирівнюючи сленг чи жаргон до суржика» [24].

Молодь як одна із найактивніших соціальних груп бере участь у багатьох видах активностей, що й зумовлює взаємозбагачення мови окремих індивідів сленговими виразами, що перейшли до їх мови від інших прошарків населення, з якими молоді люди комунікують. Молодіжний сленг існує як різнорідний соціальний жаргон, що швидко розвивається, елементи якого використовують значні верстви суспільства. Активне використання комплексу загальномовних засобів, а також безлічі специфічних засобів може призвести до тенденції оновлення усного та літературного мовлення. Деякі процеси, що спостерігаються нині у сфері сленгу, можуть бути короточасними і не закріплюватися на тривалі періоди часу в мові, але навіть у цьому випадку вони фіксуються на даному етапі розвитку мовної системи, оскільки кожен етап розвитку мови заслуговує на увагу.

Витоки українського сленгу лежать у шкільному жаргоні кінця XIX століття. Вже на початку XX століття підлітки та молодь впевнено вживали жаргонізми у своїй мові, а у XX столітті у розвитку молодіжного сленгу можна виділити три етапи:

- Перший – 1910-1920-ті роки, коли Перша світова війна, а потім і революція в Російській імперії зруйнували структуру суспільства, породили величезну кількість безпритульних дітей, а мова підлітків та молоді стала багатою на жаргонізми з мови ув'язнених.
- Другий етап припадає на кінець п'ятдесятих – початок шістдесятих років, адже на фоні «відлиги» молодь починає дещо знайомитись з культурою Заходу, тому в мову проникають «модні» слова та вирази.
- Поява третьої хвилі відбувається у період застою. У 70-80 роках XX століття починають повсюдно виникати неформальні молодіжні рухи – хіпі, металісти тощо, які мали власний сленг.
- Зі здобуттям незалежності починається новий етап, відбувається інтенсивне відродження та розширення українського сленгу. Молодь

починає активно формувати власні вирази, часто ґрунтуючись на українській лексиці та культурі.

- Приблизно в середині 2000-х років починається активна цифровізація суспільства, в більшості молодих людей з'являються мобільні телефони, а на початку 2010-х – й Інтернет. Інтернет-комунікації, глобалізація та популярність соціальних мереж починають здійснювати вирішальний вплив на формування сучасного українського молодіжного сленгу.

Простеживши розвиток сленгової лексики української молоді від XIX століття і донині, можна дійти висновку, що словник молодіжного сленгу оновлюється приблизно раз у десятиліття. При цьому деякі слова не втратили свого значення і існують у сучасному світі, і їх часто можна почути в діалогах молодого покоління. Але більшість слів, як правило, перестала вживатись, що значною мірою пов'язано з тим, що деякі предмети та явища, які позначалися сленговими словами минулого століття, вийшли з масового користування. Відповідно, цими словами нема чого позначати, тому минулий сленг також втратив своє значення. А ті предмети та явища, які досі існують, просто оновили свої сленгові назви, оскільки молоде покоління завжди прагне створити щось нове, зробити свій внесок у розвиток мови.

Однак на сьогодні молодіжний сленг все ще не став предметом докладного аналізу в україністиці. В академічних підручниках із сучасної української мови сленговій лексиці зазвичай присвячується невеличкий абзац із відповідними прикладами. Це пов'язано з тим, що й досі в науці побутує негативне, заперечне ставлення до сленгу, як периферійного, брутального, субстандартного явища лексико-семантичної системи мови, що не має права на вивчення та відповідну лексикографічну фіксацію. У контексті сучасної української мови соціально варіативна лексика потребує спеціального дослідження, бо сленг, як соціолект є органічною частиною української мови, одним із її функціональних стилів, яким послуговуються зазвичай студенти – носії мови з відносно високим рівнем освіти [2, с. 31].

Цікаво, що ще на початку 1998 року з'явився «Перший словник українського молодіжного сленгу». Це видання викликало зацікавлення і фахівців-філологів, і молоді, яка побачила «чорним по білому» ті слова, що раніше можна було лише почути. Цей словник – паросток дослідження молодіжного сленгу в Україні – гостро поставив питання про існування українського молодіжного сленгу взагалі. Побутує думка, що українська молодь користується російським сленговим словником, тому українського молодіжного сленгу немає. На перший погляд це дійсно так. Але не слід забувати науковий постулат, що нема жодного суспільства, де б не було соціальних діалектів. За роки СРСР, звісно, радянська молодь послуговувалася єдиною системою сленгу – російською (з незначними територіальними відмінностями). Відповідно базою українського сленгового словника стали російські сленгізми, адаптовані україномовними носіями згідно з фонетичними законами нашої мови. Дійсно, спільний з російською мовою лексичний фонд сленгу – річ реальна.

Зміни в політичному та економічному житті країни, створення української держави, утвердження української мови як державної спричинили і зміну мовної ситуації: почався активний процес глобальної українізації молодіжного словника, причому не тільки в плані територіальної поширеності, а й якісних змін. Звичайно, провідну роль відіграють мовні зміни на західноукраїнських та центральних територіях як найбільших областях України і поволі цей процес українізації просувається на схід. Український мовознавець Орест Ткаченко писав: «...треба, щоб у Києві українська мова стала модою, а вже вся столична мода, як усе столичне, почне нестримно поширюватися і в регіональних провінційних центрах» [27].

Словниковий запас сленгу швидко змінюється: те, що є новим та захопливим для одного покоління, є старомодним для наступного. Минулий сленг часто або старіє, або стає загальноприйнятою мовою, втрачаючи свій ексцентричний колір. Наприклад, термін «*флепер*» з'явився наприкінці 19-го століття як жаргонний термін для молодої дівчини, але згодом перейшов в

усталену літературну мову в якості спеціального терміну для молоді жінки 1920-х років.

Сленг молоді неоднорідний, він охоплює майже всі сфери життя. Сленг зосереджений на людині – сферах її буття, стосунках з іншими людьми. Часто буває так, що сленгові слова, які використовуються молоддю, «переселяються» в мову людей дорослих і стають її невід'ємною частиною. Сленгова мова відображає внутрішнє прагнення молодих людей говорити яскравіше та сильніше, ніж їхній одяг, неординарні зачіски, спосіб життя.

Український молодіжний жаргон є цікавим лінгвістичним феноменом, оскільки утворює дуже динамічну систему: на зміну одним словам досить стрімко приходять інші. Цей потік невичерпний. Серед основних причин популярності жаргонізмів виділяють такі:

- відхід від буденності, гра, іронія, маска;
- спробу зашифрувати своє мовлення;
- можливість створити ефект новизни;
- бажання передати емоції, настрій того, хто говорить;
- спосіб зробити мову емоційною, образною;
- унікальна можливість стати несхожим на інших, виявити індивідуальність.

Ритм сучасного життя диктує свої умови. Молода людина вдається до різних хитрощів, щоб зробити мову короткою і водночас виразною. Деколи достатньо одного слова, щоб передати цілу гаму почуттів. «О, кльово!» та інші подібні короткі речення передають внутрішній стан яскравіше, глибше, ніж кілька розгорнутих висловів літературною мовою. Головне у молодіжному сленгу – відхід від буденності, гра, іронія, маска. Невимушена молодіжна мова прагнути уникнути нудного світу дорослих, батьків, вчителів.

Отже, молодіжний сленг – один із способів показати свій внутрішній світ, свій талант, свої думки. Він не лишається виключно в мові молоді, а й проникає в фільми, мову ЗМІ та навіть мову літератури, тому що в усіх

матеріалах, де йдеться про життя молодих людей, про їхні інтереси, про знаменитості та свята сленгова лексика обов'язково присутня. З дискурсу розмовного, дискурсу кіно, дискурсу розважальних журналів сленг часто перебирається на сторінки серйозних періодичних видань, а іноді й наукової літератури.

Варто зазначити, що тривалий час сленг вважали явищем занепадницької буржуазної культури, несумісним із високими ідеалами побудови соціалізму і комунізму. «Нестандартна» мова молоді часто ототожнювалася з лайкою. Увага щодо сленгу зводилася до його критики і закликів викоринити це негативне явище з середовища молоді. Таке відношення можна пояснити тим, що існування української філології в умовах тоталітарного режиму призвело до вивчення української мови такою, якою вона мусить бути, а не такою, якою вона є, тому сленг вважався нелітературним пластом лексики і упродовж тривалого часу сприймався як «словесне хуліганство». На сьогоднішній день, сленг розглядається не як негативне явище, а як елемент, який надає мові жвавості та образності, сприяє її збагаченню та удосконаленню.

Серед сучасних науковців усе ще присутнє негативне ставлення до сленгової лексики. Так, наприклад, А.Л. Троян підкреслює, що сленг негативно впливає на українську мову, оскільки джерелом його виникнення постають вульгаризми, росіянізми, ненормативна лексика. Використання сленгу свідчить про низький культурний рівень, мовленнєвий примітивізм, вульгарщину і є ознакою бездуховності [5, с. 54].

Сучасні українські дослідники сленгу виділяють його основні ознаки та вивчають особливості творення, семантико-прагматичний зміст. Цікаво, що в переважній більшості нових наукових розвідок сленг досліджується вже не як негативне мовне явище, а як важливий елемент лексичного складу мови. Зокрема, Н.В. Глушук підкреслює, що сленг найчастіше залежить від соціального статусу людей, які його використовують, їхньої національності, професії, хобі. Однак він завжди вирізняється більшою експресивністю й

точністю, ніж загальноживана лексика. Характерним для сленгу є метафоричність та перевага репрезентативної функції над комунікативною. Сленг з його надзвичайним семантичним багатством, різноманітністю асоціацій є ефективним засобом вияву людиною своєї індивідуальності, передачі своїх думок і почуттів у найрізноманітніших ситуаціях. Найголовніша вимога до новоутворених сленгових одиниць полягає в тому, щоб вони мали звучну вимову та експресивну забарвленість, адже саме це є основною гарантією того, що такі сленгізми «приживуться» у певному комунікативному середовищі [7, с. 45]. Та незважаючи на те, яким способом утворене сленгове слово, чи дотримано при цьому граматичних та фонетичних норм, для нього завжди характерне особливе співвідношення матеріального значення й емоційного забарвлення, тобто більша питома вага емоційного забарвлення.

1.2. Класифікація сленгової лексики української мови

Перш ніж здійснювати класифікацію сленгової лексики, доцільно визначитись з тим, звідки в українській мові з'являються ті чи ті сленгові слова та вирази.

До основних джерел поповнення сучасного українського молодіжного сленгу належать інформаційні технології, Інтернет та іншомовні запозичення. Розглянемо ці джерела поповнення сучасного молодіжного сленгу детальніше. Саме в сфері, пов'язаній з використанням комп'ютерів і мережі Інтернет, відбувається найбільш активне створення сленгізмів, існують усілякі граматичні, фонетичні та графічні інновації. Причиною виникнення сленгізмів вважається виключна місткість, коли трьома-чотирма специфічними словами можна передати абзац літературно опрацьованого технічного тексту. Комп'ютерний сленг виражає навіть певні емоції, які в сухій та лаконічній реальній мережі відтворити майже неможливо. Інформаційні технології поповнюють молодіжний сленг тому, що зараз у

кожного представника молоді є різноманітні комп'ютерні гаджети, ігрові приставки та інша «розумна» техніка. Нові слова у цій сфері з'являються постійно («*мамка*» – материнська плата, «*глюк*» – неполадки в комп'ютері, «*кодити*» – програмувати, «*троїти*» – збиватися, плутатися тощо). Також слід згадати й про проникнення комп'ютерних термінів у загальноповсякденну лексику. Так, вже нікого не дивують почуті не лише від молоді слова: «*адмін*» – системний адміністратор, «*верстак*» – комп'ютер, «*собака*» – символ @, «*дрова*» – драйвери, «*клава*» – клавіатура, «*мило*» – електронна пошта (від англ. email), «*мишка*» – маніпулятор «миша», «*карлсон*» – охолоджуючий вентилятор, кулер тощо.

Спілкування в Інтернеті є важливою частиною життя нинішнього молодого покоління. У зв'язку з цим, у його мову потрапляють дедалі нові слова: «*меми*» – смішні картинки; «*постити*» – викладати фото чи тексти; «*стрімити*» – проводити відео трансляції; «*ламер*» – на комп'ютерному сленгу так називають людину, яка погано вміє поводитися з комп'ютером, нездатна добре освоїти роботу на комп'ютері; «*пекарня*» – це комп'ютер, похідне від ПК – персональний комп'ютер; «*пруф*» – підтвердження, доказ чогось, у мережі часто просять надати пруфи, тобто підтвердити слова фактами, документами; «*флейм*» – палка дискусія в інтернеті; суперечка, що переходить у відверту лайку; «*флудераст*» – людина, яка пише безглузді репліки та пости, використовуючи лише картинки чи смайлики, мета – надіслати якнайбільше порожніх повідомлень.

Є й інші менш продуктивні джерела поповнення молодіжного сленгу: аргі (слова з кримінального жаргону – «*лох*», «*кинути*»); з музичної сфери («*попса*», «*трек*», «*музло*», «*бенгер*» – суперхіт, який звучить звідусіль, слово використовують реп-виконавці; «*фреешмен*» – новачок, молодий репер, який набирає популярності). Найбільше молодіжних сленгізмів утворюється зі сфери онлайн-ігор: «*саппорт*» – підтримка; «*пушити*» – атакувати; «*ачівка*» – сленгове слово зі світу комп'ютерних ігор, означає «досягати чогось», «вихід на новий рівень у грі або придбання потужнішої зброї»; «*скіл*» –

навички віртуальних персонажів у грі, в жартівливій формі вживають і в реальному житті: *«Прокачати скіли»*; *«тащер»* – хороший гравець у відеоігри, який допомагає товаришам по команді, також так називають тих, кого супроводжує удача.

Останні політичні події призвели до появи сленгових слів, утворених від антропонімів, наприклад, *«макронити»* – довго і безрезультатно теревенити телефоном, *«шольцити»* – багато обіщати і нічого не робити. Популярним серед молоді є також сленгізм *«вангую»*, який позначає передбачати щось, як провидиця Ванга.

Крім того, молодіжний сленг поповнюється через заміну значення лексем української літературної мови. Так, відомий приклад зі словом *«базар»*, яке в літературній мові позначає «торгівлю, переважно на відкритому місці», а у молодіжному сленгу слово має значення «мовлення, розмова». Серед інших прикладів можна навести такі: очі – *«шари»*; мільйон грошових одиниць – *«лимон»*; збожеволіти – *«поїхати»*; недопалок – *«бичок»*; просити щось – *«стріляти щось»*; прийти кудись – *«зарулити»*; довго і активно відпочивати – *«зависати»*; бути не в настрої – *«грузитися»*; накричати на когось – *«наїхати»*; бути байдужим – *«морозитися»*.

Цікавим є прийом, коли заміна значень слів створює не зовсім точний смисловий відтінок, як-то замість фрази «йди сюди» вживається *«мандруй сюди»*, *«мігруй сюди»* та інші.

Молодіжний сленг містить також значну кількість вставних слів на позначення емоції мовця, наприклад, *«бляха-муха»*, *«блін»*, *«йо-ма-йо»*. Окрім того, в українській мові сленгізми утворюються за допомогою суфіксів заниженої емоційної маркованості: -ха – *депресуха*, *класуха*; -юк – *сидюк*; ло – *файло*, *хавало*, *хлебало*. Трапляються пестливі суфікси: *«велик»* – велосипед, *«телик»* – телевізор, *«хом'ячок»* – комп'ютерна мишка. З метою заощадження часу та мовних зусиль застосовуються скорочення, усічені форми слова (*ігнор*, *неадекват*, *неформат*, *корпорат* тощо).

Іншомовні запозичення, як правило, англіцизми, міцно закріпилися у мові сучасної молоді. Вони використовуються як варваризми, тобто в написанні передаються українськими літерами (транслітеруються), а при словозміні можуть уподібнюватися українським словам, тобто граматично змінюються як українські лексеми (*хайп, хейтер, чилити, ізі, го, свайп, бодіпозитив, краудфандінг, фуді, юзать, аб'юзер* та ін).

Іноді ці групи перегукуються та поєднуються одна з одною: варваризми з англійської мови та словотворчі гібриди українських слів та англицизмів є у всіх названих групах джерел.

Із зазначеними групами джерел пов'язана класифікація різновидів молодіжного сленгу. Умовно його можна класифікувати за соціальними групами, в яких він використовується і тому можна виділити такі різновиди: шкільний, студентський, мережевий, геймерський, хакерський, субкультурний.

Зупинимось докладніше на мовних особливостях кожного з названих видів молодіжного сленгу. Шкільний сленг найчастіше складається зі слів, пов'язаних зі шкільним навчанням та захопленнями: «*памперо*» – першокласник; «*румка*», «*акваріум*» – клас; «*ДЗ*» – домашнє завдання, «*контра*» – популярна комп'ютерна гра Counter-Strike. При цьому англійських слів у сленгу школярів із віком стає дедалі більше в міру їхнього освоєння.

Студентський сленг формують переважно загальні для студентства всіх профілів слова (абітура, курсач, стіпуха, препод, *здати на шару*) та групи слів, пов'язані з профілем навчання, галуззю науки: для студентів-«*технарів*» – «*матан*», «*цоколь*»; для студентів зооінженерного факультету – «*парнокопитні*»; для філологів – «*заруба*», «*античка*»; для майбутніх педагогів – «*логoped*», «*клас рук*».

Сленг соціальних мереж переважно становлять англіцизми чи словотворчі перетворення слів літературної мови зі значенням дозвілля, розваг, вільного проведення часу. Лексика тут досить обмежена з

понятійного погляду і специфічна за семантикою. Вона досить рідко пов'язана з абстрактними поняттями, з навчанням або роботою, з культурними цінностями (*пати, геймити*).

Сленг геймерів специфічний залежно від конкретних ігор, якими вони захоплюються, їхньої термінології та правил (*стратегія, танчики, контра*). Сленг хакерів або програмістів відрізняється тим, що багато слів з нього стають загальноновживаними та загальновідомими (*вінда, кодити, прога, драйвера*).

Субкультурний сленг поширений у молодіжних неформальних групах, об'єднаннях за інтересами (байкери, панки, дигери, любителі косплею). Це специфічні слова певних тематичних груп, пов'язаних із суттю та основними поняттями цієї групи. З-поміж інших трапляються такі: «спойлер» – передчасне розкриття сюжету, інтриги книги або фільму, яке псує задоволення від перегляду; «тамблер-гьорл» – дівчина-бунтарка, неформалка в одязі та макіяжі; «стенити» – божеволіти від когось має свою передісторію (цей сленгізм популяризував репер Емінем завдяки своїй пісні Stan; головним героєм пісні є затятий фанат на ім'я Стен; отже, Стен – це затятий фанат, який знає напам'ять усі пісні свого кумира, бачив усі його інтерв'ю і роками збирає гроші на його концерт).

Деякі молодіжні сленгізми трапляються у ЗМІ, наприклад: «булінг» – постійні знущання і цькування члена колективу; різновид насильства; «вайб» – емоційний стан, що виникає при спілкуванні з кимось, при контакті з ким-небудь або чим-небудь; «воркаут» – вуличний спорт, у якому багато силових вправ на брусах чи поперечинах. Люди, які захоплюються таким спортом, називають себе по-різному: воркаутери, вуличні спортсмени, атлети, гімнасти, турнікмени; «двіж» – активність, рух, тусовка; «дичина» – маячня, нісенітниця; «донатити» – жертвувати кошти комусь; популярна форма монетизації відеоблогів, ігор та молодіжних онлайн-розваг; «дропнути» – різко припинити робити якусь справу, не доведену до кінця; «забити» (на щось) – кинути справу напризволяще, ігнорувати; «заганятися» – забагато

перейматися через ситуацію чи подію; «*зашквар*» – соромний, негідний вчинок, який псує репутацію; щось ганебне; «*зуммери*» / «*покоління Z*» – позначає людей, які народилися у 1997-2010 рр. Їх вважають дітьми покоління X, рідше покоління Y; «*ігнор*» – ігнорування за будь-яких обставин; «*краш*» – безнадійна людина; «*локація*» – місце, де щось відбувається; «*пранк*» – неприємний жарт; «*пранкер*» – телефонний хуліган; «*профіт*» – користь, певна вигода від якоїсь справи; «*репліка*» – добротна, не фірмова річ, копія дорогого продукту; «*токсик*» – токсична людина, яка скаржиться, ние, псує іншим настрій, намагається отруїти життя іншим словами чи справами; «*топ*» / «*топчик*» – найкраще; «*тролити*» – знущатися, кепкувати, дошкуляти кому-небудь; «*хайп*» – раптова популярність, бурхливі обговорення події або особи; «*хейтити*» – демонстративно ненавидіти когось чи щось, цькувати усно чи письмово.

Як креативні джерела для творення одиниць молодіжної мови використовуються компоненти лексики різних мовних підсистем, таких як літературна, діалектна, лайлива, іншомовна, сленгова та ін. У сучасному сленгу розрізняють шість різних типів функціональних лексичних одиниць [46, с. 66]:

- 1) утворені від слів літературної мови в результаті полісемії;
- 2) утворені від лексичних одиниць літературної мови за допомогою афіксів, усічення основи, складноскорочених способів і контамінації слів;
- 3) запозичені з лексичного складу нелітературних форм рідної мови (просторічні, діалектні, лайливі);
- 4) запозичені з інших мов та вживані з різним ступенем адаптації, утворені від сленгових слів та ті, які отримали нове категоріальне значення (частиномовне або лексико-граматичне);
- 5) утворені від сленгових слів та ті, які набули нового модифікованого значення, переважно як результат словотворчих варіантів [46, с. 67].

Найпродуктивнішим способом творення сленгових виразів постає зміна значення первинної мовної одиниці. Цей спосіб створення нових

мовних одиниць вважається одним із найпоширеніших у сучасній українській мові серед підлітків. Зміна сенсу насамперед спричинена передачею сенсу, включаючи механізми перенесення [48, с. 39] – *метафору та метонімію*.

Метафора. Метафорика виступає основним засобом формування сленгу. Цей спосіб створює найяскравіші та найбільш поширені слова, наприклад, зомбі – стомлена людина. У метафорах часто використовується гумористичне тлумачення, наприклад, чотириокий - людина в окулярах.

Метонімія. Цей механізм передбачає зміну значення, що ґрунтується на заміні одного терміну іншим, що має з ним стосунок. Прикладом може бути вживання слова «фашист» на позначення машини німецького виробництва, наприклад, *Порше*.

У молодіжному сленгу спостерігається тенденція до спрощення та економії мовних зусиль, що виявляється у вживанні коротких слів і скорочень лексичних одиниць. Слова, які піддаються скороченню, становлять приблизно 12% молодіжних сленгізмів [19, с. 11].

В експресивно забарвлених скороченнях слова змінюються залежно від контексту ситуації. Розмежовують три основні способи скорочень слів.

1. Усікання: цей спосіб дуже популярний серед молодіжних колективів, коли в слові залишається лише та частина, яка несе основне семантичне навантаження, а решта опускається [52, с. 8]. Наприклад, *екз* замість *екзамен*, *баскет* замість *баскетбол*, *норм* замість *нормально* тощо.

2. Ініціальні скорочення: деякі скорочення мають конспіративний характер або використовуються для мовної економії. Наприклад, *ДН* – день народження, *мб* – може бути, *хз* – хтозна.

3. Стягнення: цей спосіб є дещо незвичайним, оскільки перші компоненти слова різняться, а другі повторюються у всіх словах, натякаючи на певну наукову дисципліну [52, с.10].

Словниковий запас української молоді перенасичений метафорами, які представляють буквальні можливості внутрішнього оформлення

оригінального поняття. Наприклад, слово *кайф* (задоволення) відображається у таких словах як *кайфовий*, *кайфоломщик*, *кайфолом*. Іншим прикладом є слово *баши* (гроші), що призводить до утворення виразів, як *башляти* (платити), *башильовий* (платний), *небашильовий* (недорогий) і так далі.

Іншим унікальним аспектом молодіжного сленгу постає зміна дослівних визначень слів у літературі, що призводить до гумористичного відтінку. Наприклад, слово *базар* у літературній мові має значення торгівля на відкритій місцевості, тоді як у молодіжному мовленні означає мовлення. Деякі дієслова, такі як *заплювуватись*, *грузити*, *кінчатися*, *стріляти*, *висіти*, *наїжджати*, *доганяти*, *солянка*, набувають абсолютно відмінного значення у молодіжному сленгу [46, с.44].

Ще одним прийомом, що часто використовують у молодіжному мовленні, є заміна слів їх семантичними синонімами, які мають неповністю відповідний смисловий відтінок. Наприклад, замість *іди сюди* може бути вжито *мандруй сюди*, *мігруй сюди*, *крокуй сюди* і т.д [19, с. 51].

Молодіжне мовлення також насичене великою кількістю вставних слів, що відображають, зазвичай, негативні емоції розповідача, наприклад, *бляха-муха*, *блін*, *йо-ма-йо*.

Також активно використовують суфікси заниженої емоційної маркованості, такі як: *-ха* (*депресуха*, *класуха*), *-юк* (*сидюк*), *-ло* (*файло*, *хавало*, *хлебало*), а також здрібнювальні суфікси, наприклад, *телік* (*телевізор*), *тазик* (комп'ютер), *велик* (велосипед), *хом'ячок* (комп'ютерна мишка).

Як і в інших мовленнєвих групах, характерною рисою молодіжного сленгу є економія мови у вигляді скорочень слів, наприклад, *маг* (магнітофон, магазин), *комп* (комп'ютер), *деше* (домашнє завдання), *фно* (фортепіано), *фізра* (фізкультура).

Виділивши особливості молодіжного сленгу, можна перейти до його класифікації.

Молодіжний сленг містить елементи інших жаргонів, зокрема:

• жаргону учнівської молоді (школярів, учнів виробничих училищ, студентів коледжів, технікумів і вузів). Молодіжний сленг використовується молодим поколінням, що тісно пов'язані з сучасними тенденціями, способом життя, мисленням, одягом, діями, і навіть мовою. Жаргонізми вважаються одним із найважливіших інструментів самовираження студентської та учнівської молоді, тому він сприяє розвитку всіх форм їх спілкування та широко представлений у неформальній письмовій формі у вигляді різних веб-чатів, дискусій, електронних листів або обміну текстовими повідомленнями. З тією ж швидкістю, з якою змінюються цінності молодих людей та пришвидшується їх спосіб життя, з тією ж швидкістю також адаптується і їхнє спілкування;

- жаргону солдатів і матросів строкової служби;
- жаргону неформальних молодіжних об'єднань (хіпі, панків, металістів, футбольних фанатів, готів, емо та ін.).

В окрему групу варто виділити жаргони молодих людей, об'єднаних загальними інтересами, наприклад спортивними чи комп'ютерними.

У сучасних мовознавчих дослідженнях здебільшого виділяють такі різновиди молодіжного жаргону: студентський жаргон (*заліковка, курсач, шпора*); солдатський жаргон (*пikселька, покемон, дід*); жаргон неформальних молодіжних об'єднань (*кроти, туристи, семки, кузьмичі*); комп'ютерний жаргон (*юзер, плойка, кд, нуб, клава, вінда, гамати*).

Умовно молодіжні жаргонізми поділяються на дві категорії:

1. Традиційні жаргонізми, що передаються з покоління до покоління:

- *матан* – скорочено від слова математичний аналіз;
- *общага* – гуртожиток (від рос. общежитие);
- *стипуха* – стипендія;
- *курсач* – курсова робота;
- *економ* – економічний факультет.

З покоління до покоління в університетах передаються також і назви предметів і те, як шанобливо називають студенти викладачів, професорів.

2. Нові жаргонізми, які постійно поповнюють словниковий запас. Найчастіше вони є запозиченими з англійської мови, що свідчить про високий ступінь глобалізації молоді:

- *дедлайн* (від англ. *deadline*) – крайній термін здачі домашньої роботи;
- *ізі* (від англ. *easy*) – легко;
- *лол* (від англ. *lol*) – смішно;
- *пати* (від англ. *party*) – вечірка;
- *селфі* (від. англ. *selfie*) – різновид автопортрета, зробленого на камеру;
- *сорі* (від англ. *sorry*) – вибач;
- *тру* (від англ. *true*) – правда;
- *хайп* (від англ. *hype*) – галас, ажіотаж;
- *хейтер* (від англ. *hater*) – людина, яка висловлює невдоволення вашій творчості;
- *чілити* (від англ. *chill*) – розважатися, відпочивати;
- *кайф* – це відчуття того, що ти отримав від життя максимально можливе;
- *кек* – означає короткий сміх, наповнений іронією та єхидством;
- *жиза* – життєвий випадок;
- *зумери* – молодь, підлітки.

Якщо лексика студентів, школярів, учнів професійно-технічних училищ тісно пов'язана з процесом навчання («шпора» – шпаргалка, «стипуха» – стипендія), то у солдатів – з військовою службою («комод» – командир батальйону, «дембель» – звільнення у запас). Сленгова лексика неформальних молодіжних угруповань відрізняється своєю специфічністю і нерідко позначає атрибути певного неформального угруповання (у металістів «лопата» – гітара, у панків «дикобраз» – вид зачіски).

Кожен із видів молодіжного сленгу не є замкнутою системою, адже спостерігається взаємопроникнення їх елементів. Загальномолодіжним сленгом користуються всі молодіжні об'єднання та угруповання. Він складається зі слів, не пов'язаних із процесом навчання, праці, служби в армії. Його основа – експресивні еквіваленти розмовно-побутової лексики («чувак» – хлопець, «локатори» – вуха, «кеш» – готівка, «крінж» – сором, «шмот» – одяг, «байт» – провокація).

Отже, розмежовують різновиди молодіжного сленгу: шкільний, студентський, військовий, комп'ютерний, спортивний тощо. Кожен із них має свою специфіку, проте загальною особливістю сленгу молоді можна назвати його динамічність, адже нові слова несподівано з'являються та зникають.

Молодіжний сленг утворюється в результаті оновлення та збагачення мови запозиченими словами, які сама ж молодь починає використовувати у власному мовленні, намагаючись здаватись більш цікавою та сучасною, для передачі емоцій, думок та ставлення до чогось або до когось. Розрізняють кілька видів сленгу за способом їх утворення: словоскладання, скорочення, афіксація, конверсія, метафоризація та запозичення. Лише знаючи джерело формування сленгу, можна здогадатися значення сленгізму.

1.3. Функційне навантаження сленгу в мовленні

Молодіжний сленг – явище, що функціонує в будь-якій мові та наявне в будь-якій культурі, яке змінює лише кількісний склад і сферу застосування під впливом мовних і немовних факторів [34, с. 222]. Будучи невід'ємною частиною молодіжної культури, оскільки жодна культура не може існувати без «свого» комунікативного коду, сленг набуває різного поширення у побутовій, культурній та політичній сферах, що, у свою чергу, обумовлено низкою його специфічних характеристик.

Однією з основних особливостей молодіжного сленгу можна вважати поліфункціональність. Молодіжний сленг виконує велику кількість функцій, часто цілковито полярних за своїм значенням, що обумовлює причини

масштабності його поширення в різних сферах і визначає домінуючі способи репрезентування.

Головним функціональним завданням вживання молодіжного сленгу найчастіше вважають комунікативну функцію. Формування особливого соціуму, а також зовнішні ознаки ідентичності та мовні новоутворення насамперед спрямовані на встановлення контакту зі своїми однолітками, однодумцями та можливість реалізації комунікативного акту. Оскільки сленг виступає як інструмент ідентифікації та самоідентифікації, він є засобом соціумного об'єднання та виконує інтегративну функцію.

Сленг оперує образними та ємними номінаціями реалій свого соціуму, що сприяє досягненню максимальної експресивної забарвленості мови та дозволяє досягти комунікативної мети, що полягає у вираженні емоцій, ставлення до адресанта та предмета дискурсу, максимально однозначним способом.

Сленг молоді як своєрідна мова спілкування молодих людей є показником їхнього рівня менталітету, освіти, прагнень та переваг. Він виконує комунікативну, когнітивну, світоглядну, емоційну, експресивну функції, а також функції «шифрування» та економії часу.

Водночас, серед лінгвістів і дослідників мови існує різноманітність поглядів на функції сленгу. Деякі вчені виділяють лише деякі основні функції, наприклад комунікативну, номінативну та когнітивну. Інші стверджують, що сленг має ширшу функцію, включаючи передачу емоцій, світогляду та сигнальні функції.

Схарактеризуємо основні функції сленгу.

1. Комунікативна функція – сленг відіграє значну роль у спілкуванні, це дозволяє людям ефективно передавати свої думки та емоції іншим членам суспільства.

2. Пізнавальна функція – ця функція сленгу полягає в додаванні додаткової інформації та додаткових значень до мови, які допомагають

зрозуміти навколишній світ і покращити наше розуміння світу навколо нас [31, с. 125].

3. Номінативна функція – сленг часто відтворює або змінює назви речей і явищ, це часто вказує на соціальні та культурні зміни.

4. Експресивна та емоційна функція – використання сленгу є корисним, оскільки воно полегшує вираження емоцій та почуттів, надає мові більш індивідуальний та експресивний характер.

5. Світоглядна функція – сленг передає характеристики світогляду та цінностей, пов'язаних з різними соціальними класами, і допомагає їх визначити.

6. Функція розпізнавання або ідентифікації – використання сленгу полегшує встановлення соціальних зв'язків та ідентифікацію себе в певних соціальних колах або середовищах проживання.

7. Функція економії часу – Сленг може бути корисним для економії часу та простору, особливо за допомогою аббревіацій і скорочень у писемному та усному спілкуванні [9, с. 34– 37].

Як правило, сленг виконує кілька функцій, які підкреслюють його значення як компонента еволюції мови та культурної ідентичності.

У результаті можна зробити висновок, що емоційний і експресивний компонент сленгу має першочергове значення для інших функцій. Однак сленг також має інші функції, які не ґрунтуються на спілкуванні, наприклад, когнітивну, інтуїтивну, спостереження та економію часу. Кожна з цих функцій важлива для того, щоб допомогти ефективно спілкуватися, зрозуміти світ навколо нас, виражати себе та створювати зв'язки з іншими. Як наслідок, сленг є складною сутністю, яка має кілька аспектів і тонкощів, що є важливим для мовної системи та культурного контексту.

Сленгізована студентська мова – це один із способів показати свою індивідуальність та рівень інтелектуального розвитку, це спосіб комунікації та спілкування студентів. Сленг як кодова мова служить і для

«зашифрування» мови, щоб залишатися незрозумілими для викладачів, батьків та членів інших соціальних груп.

Молоді люди – соціально активний прошарок суспільства, вони сповнені сил і енергії і постійно перебувають у русі. Їх темп життя набагато швидший, ніж в інших, адже їм потрібно встигнути зробити якнайбільше за проміжок часу. І молодь усіма способами намагається зробити свою мову лаконічнішою та швидшою [17]. У цьому їм також допомагає сленг. Наприклад, у молодіжному сленгу користується великою популярністю слово «go», запозичене з англійської мови. У перекладі "to go" – "йти". Вимовляється як «гоу», але підлітки прибрали закінчення для стислості, і вийшло «го». Для наочності порівняємо вирази: «Підемо до кінотеатру» та «*Го в кіно*». Очевидно, що друге, з використанням сленгової лексики, набагато лаконічніше. Тому наразі молодіжний сленг складається з безлічі лексем, що помітно прискорюють мовлення молоді.

Основною функцією сленгу все ж найчастіше прийнято вважати експресивну. Домінування цієї функції сленгу зумовлене тим, що з його допомогою мовець висловлює своє ставлення до навколишнього світу, його подій. Експресивну функцію як основну виділяє більшість вітчизняних філологів. При цьому часто зазначається, що одним із видів експресивності сленгу є гумористична експресивність. Гумор у сленгу допомагає привернути увагу до співрозмовника, пофарбувати мову, приховати смуток. Частим випадком експресивної функції є емоційно-оцінна функція, передача ставлення того, хто говорить до званого їм об'єкта.

Оскільки сленг є одним із лексичних засобів і допомагає у міжособистісному спілкуванні, можна виділити його комунікативну функцію. За допомогою сленгу мовець висловлює свої думки та передає будь-яку інформацію, а реципієнт сприймає цю саму інформацію, реагує на неї, при цьому змінюючи свій світогляд. Ця функція працює, оскільки сленг – це система символів, а знаки необхідні для передачі інформації між людьми.

Когнітивна функція сленгової лексики полягає в тому, що більшість сленгових одиниць і виразів несуть у собі додаткову інформацію, яка відсутня в стандартних, загальноприйнятих аналогічних поняттях, тим самим відображаючи додаткові знання про навколишній світ. При цьому когнітивність сленгових найменувань часто визначається дуже високим ступенем метафоричності. Саме тому когнітивна, або пізнавальна функція широко реалізується в молодіжному сленгу. Ця функція проявляється в тому, що багато сленгових виразів, крім передачі інформації, несуть у собі будь-яку додаткову інформацію, яка відсутня у стандартних позначеннях, через це відбувається репрезентація нових знань про навколишнє середовище.

Когнітивна та комунікативна функції сленгу пов'язані між собою. Лексичні номінативні одиниці, які не мають еквівалента в стандартній літературній мові, володіють високою комунікативною значущістю, оскільки вони спрощують процес комунікації. Так, наприклад, для опису багатьох лексичних одиниць словами стандартної мови доводиться використовувати розгорнуті визначення, тоді як сленг економить час. Саме тому багато дослідників виділяють функцію економії часу як одну з ключових функцій сленгу, особливо молодіжного, адже молодь завжди поспішає.

Сленгізми мають також номінативну (називну) функцію, оскільки вони позначають специфічні явища, властиві цій соціальній групі, і навіть поняття, які вже існують у літературній мові. У першому випадку відбувається заповнення термінологічних прогалин (лакун), тоді як у другому – сленгова лексика передає специфіку вже існуючого явища у діяльності чи свідомості носіїв певного сленгу. Найчастіше відбувається звуження та конкретизація поняття, його специфікація. «При номінації слів, для яких вже існують слова, що широко вживаються, номінативна функція тісно переплітається з іншими функціями сленгу, такими як експресивна, світоглядна та функція вираження відтінку емоцій. Це пов'язано з тим, що часто такі вторинні номінації виникають, коли у традиційному суспільстві та субкультурі носіїв певного соціального сленгу існують різні ціннісні установки» [22, с. 105].

Дійсно, часто сленгізми відбивають ціннісні установки носіїв мови, зокрема, які можна протиставити традиційному суспільству (сленг злочинців, наркоманів, хіпі тощо), цим виявляючи свою світоглядну функцію. Сленг дозволяє молоді виражати свою індивідуальність, формувати групову ідентичність та відображати сучасні тенденції та ідеї. Він є не лише мовним явищем, але й важливим засобом самовираження та соціальної комунікації для молодого покоління.

Функція творчого самовираження є однією з головних функцій у молодіжному сленгу, оскільки саме молодому поколінню притаманне нестандартне мислення та прагнення використовувати лексику, яка відрізняється від літературного канону. Молодь винаходить нову лексику та використовує її у своїй мові. Це підтверджує художність сленгу. Завдяки цій функції носій мови може винаходити нову лексику для окремих груп людей: наприклад комп'ютерний сленг, сленг геймерів і так далі. Більшою мірою при створенні нового сленгу лежить успішно підібране дотепне порівняння. Прагнення і бажання виявити творчість виявляє у мові безліч сленгових висловлювань, які виступають синонімами. Однак у мові залишаються лише найдотепніші слова та висловлювання. Це пояснює швидку змінність і нестійкість багатьох сленгових слів.

Наступна функція – езотерична. Ця функція має тісний зв'язок зі світоглядною функцією. Оскільки сленг має закритий характер функціонування (на відміну від літературної мови), через цю особливість езотерична функція реалізується саме в молодіжному сленгу. Сленгові слова несуть у собі почуття братерства та солідарності для «своїх» і негативне та вороже ставлення до «чужих». Це явище підтверджується наявністю пейоративних сленгових виразів. До того ж такі висловлювання використовують здебільшого стосовно чужих осіб, які з тих чи тих причин не можуть стати частиною колективу. Основним кістяком для езотеричної функції є позагруповий комфортизм, тобто коли сленг вживається для приховування якогось наміру чи задумів від чужинців, носій сленгу не

використовує загальноприйнятого слова, а замінює його сленгізмом. Крім того, зазвичай такий сленг вживають лише всередині групи однодумців, а за межами використовують літературні слова.

Спираючись на сказане, висновуємо, що сленг являє собою особливий пласт лексики, що містить у собі жаргонізми, професіоналізми, аббревіатури, образні слова, висловлювання тощо.

Молодіжний сленг існуватиме завжди, тому що молодь завжди прагне самовизначитися, самоствердитися в суспільстві, відокремитися від решти світу, показати свою значущість у соціальному плані. Також це явище буде актуальним тому, що технології, інновації, мода, напрями мистецтва (музики, кіно) не стоять на місці. З кожним днем все вдосконалюється, а якщо предмети та явища перероджуються, то й слова, що позначають ці предмети та явища, теж повинні перероджуватися. Якщо процес утворення нових слів буде зупинено, то через якийсь час мова просто загине. Зокрема, слова, що були популярні у XX столітті, зараз рідко де можна зустріти (тільки у тогочасних фільмах чи книгах).

На появу та характер молодіжних сленгізмів впливає низка чинників. Схарактеризуємо їх.

1. Веб-спілкування, що стало частиною повсякденного життя молоді. Його роль полягає у швидкому, короткому спілкуванні, зазвичай з великою кількістю сленгових слів і без граматичних правил. Типові приклади веб-повідомлення: електронні листи або повідомлення, що містять серії літери, що виражають значення в скорочених формах. Аббревіатура текстових повідомлень говорить, що чим більше є необхідність у написанні слів, тим коротша мова має бути використана. Скорочення в повідомленнях месенджерів використовуються частіше, ніж у електронній пошті. У таких випадках використовуються заміна букв, аббревіатур з використанням цифр замість деяких букв. Отже, сленг допомагає як виразити емоції, тобто виконує експресивну функцію, так і дає змогу суттєво пришвидшити процес спілкування, тобто виконує функцію економії часу.

2. Комп'ютерні ігри. Зараз кожен представник молоді має різноманітні комп'ютерні гаджети, ігрові приставки та іншу «розумну» техніку [43, с. 129]. Іноді непрофесійні користувачі не володіють достатнім рівнем англійської мови, тому часто й відбувається неправильне прочитання англійського слова, а слова, що виникають таким чином, міцно осідають у словниковому запасі молодих гравців. Отже, користувачі молодіжного сленгу заговорили придуманою ними ж мовою («гуглити» – знайти в інтернеті відповідну інформацію, «вірусняк» – комп'ютерний вірус, «нет» – інтернет, «смайл» – смішні мордочки в чатах, «глюк» системи, «глючить» – неполадки в роботі комп'ютера, кинути в «офф» – залишити повідомлення, «афк» – відійшов від комп'ютера. В даному випадку часто сленг виконує саме ідентифікаційну функцію.

3. Розвиток комп'ютерних технологій. В умовах науково-технологічної революції кожне нове явище мало отримати свою назву. Ми їх отримуємо англійською мовою, яка домінує в даний момент розвитку цивілізації. Потрапляючи до нас, переважна більшість термінів не мають еквівалента в українській мові, тому доводиться використовувати оригінальні терміни. Ці терміни досить великі та незручні у щоденному використанні, і виникає бажання до скорочення, спрощення слів («мил» – e-mail, «юзер» – користувач комп'ютера, «апгрейд» – модернізація комп'ютера, «хакер» – зломщик системи захисту даних, «хакнути» – зламати) [11, с. 18]. Відповідно, в даному контексті сленг виконує номінативну функцію.

4. Сучасна музична культура. Молодіжний сленг містить слова із гранично близькими значеннями – синоніми. Природно, що чим вживаніше слово, то більше синонімів воно має. Також сучасна музична культура безпосередньо впливає на розмову молоді. Молодіжні жаргонізми, що належать до музичної сфери, часто містять назву різних музичних жанрів. Наприклад, «попса» – поп-музика, «реліз» – нова музика, що вийшла в продаж, «плейлист» – список музичних композицій тощо. Можна зробити висновок, що ключовою тут є номінативна функція.

5. Глобалізація. Цікаво наступне: більшість запозичених жаргонізмів розуміють навіть ті люди, які ніколи в житті не вчили англійську чи будь-яку іншу іноземну мову, настільки жаргонні слова влилися в сучасну мову («*респект*» – повага, «*лузер*» – невдаха, «*френд-зона*», «*френдзонити*» (friend-zone) – бачити в людині протилежної статі тільки друга). Найчастіше такі слова та вирази сленгового характеру вживаються з метою вираження емоцій, тобто виконують експресивну функцію.

6. Хобі та захоплення молодих людей. Наприклад, у мові байкерів використовуються такі жаргонізми, як «*косуха*», «*харлеї*» тощо. А любителі аніме вживають у своїй промові такі слова, як «*кавай*», «*манга*» та інші. Тут основною функцією можна назвати номінативну.

Підсумуємо, що не існує одностайної думки щодо спектру функцій сленгізмів, проте до основних функцій відносять такі: комунікативну (як засіб для комунікації), номінативну (нові найменування для слів неіснуючих з літературною мовою), когнітивну (характеризується метафоричністю, лексичні одиниці містять у собі додаткову інформацію), експресивну (слова виражають особисте ставлення мовця до того, що відбувається), ідентифікаційну (слова використовуються для приховування теми розмови), функцію економії часу (скорочення та аббревіації). Проте основною функцією сленгізмів прийнято вважати експресивну, оскільки мовець зазвичай прагне образного вираження своїх думок, відповідно, йому притаманне бажання надати своїй промові виразності і тим самим привернути до себе увагу. Цей факт пов'язаний із тим, що сленг – це історично сформована, рухлива та емоційно забарвлена лексична форма мови, якій характерне несвідомо обране функціональне навантаження.

Висновки до розділу 1

У першому розділі проаналізовано мовну природу, історію та розвиток українського молодіжного сленгу.

Сленг потрактовано як свідоме, навмисне порушення літературного стандарту в мовленні з метою досягнення певного стилістичного ефекту – щоб створити ефект новизни, незвичайності, посилити експресивність мовлення, надати висловлюванню жвавості, стислості, образності.

Молодіжний сленг – окремий пласт національної мови, що відображає рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час його контролюють певні субкультури, під вплив яких потрапляють різні категорії молоді.

На тлі історичних та політичних подій соціально активна молодь вводить у своє мовлення так звані неосленгізми, що позначають нові поняття, доступні для розуміння усіх верств сучасного населення.

Словник молодіжного сленгу оновлюється приблизно раз на десятиліття. При цьому деякі слова не втрачають свого значення та функціонують у сучасному світі, їх часто можна почути в діалогах молодого покоління. Але більшість слів, як правило, перестають уживати, що пов'язано з тим, що деякі предмети та явища, позначувані сленгізмами попереднього періоду, виходять із масового користування.

Сленгову лексику української мови класифікують за різними параметрами.

За джерелом виникнення розмежовують такі різновиди молодіжного сленгу: шкільний, студентський, військовий, комп'ютерний, спортивний тощо. Кожен із них має свою специфіку, проте загальною особливістю сленгу молоді можна назвати його динамічність, адже нові слова несподівано з'являються та зникають.

За способом творення диференціюють такі види сленгу: словоскладання, скорочення, афіксація, конверсія, метафоризація та запозичення.

Експресивними механізмами формування сленгу слугують метонімія, евфемізм, метафора, синекдоха, скорочення складу слова, okazіоналізми, народна етимологія, новоутворення, ономаіопея, словоскладання, перетворення власних назв у загальні, аналогічне розширення значення.

Серед основних функцій сленгової лексики розмежують комунікативну, номінативну, когнітивну, експресивну, ідентифікаційну, функцію економії часу (скорочення та абрєвіації). Основна функція сленгізмів експресивна.

Загалом молодіжний сленг – це живий організм, що перебуває у процесі постійної зміни та оновлення. Молоді люди швидко реагують на зміни, що відбуваються в суспільстві, що веде до утворення мовних нововведень, одна частина з яких переходить у загальнонародну мову, інша частина залишається виключно в молодіжній мові, а решта досить швидко зникає.

Молодіжний сленг постійно запозичує одиниці з жаргонів та інших підсистем української мови, а також сам стає постачальником слів просторічного, розмовного побуту. Постійна плинність сленгу унеможлиблює його фіксацію чи унормованість, а також підрахунок кількісного складу. Можна лише простежити деякі загальні особливості, властиві молодіжному сленгу, закони його розвитку.

РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МОЛОДІЖНОЇ СЛЕНГОВОЇ ЛЕКСИКИ В ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

Ми провели дослідження використання молодіжного сленгу на основі коментарів у наступних соціальних мережах: Instagram, Facebook, Threads, Telegram. Наш аналіз включав дослідження лексико-стилістичних особливостей сленгу, а також семантичних та прагматичних функцій сленгу в інтернет-дискурсі. Загальну вибірку склали 213 коментарів із зазначених соціальних мереж. Також було проведено анкетування серед молоді з метою виявлення їхнього ставлення до сучасного сленгу та його ролі в житті сучасних людей. В анкетуванні взяли участь 50 респондентів.

2.1. Інтернет-дискурс як простір застосування сленгу

З появою такого комунікативного середовища як мережа Інтернет, з'явився і новий тип дискурсу – інтернет-дискурс, який виділено в окремий тип за критерієм «канал спілкування».

Як відомо, будь-яка людина за бажанням може стати учасником спілкування в Інтернеті безвідносно до просторово-часового обмеження, яке якраз і відрізняє цей дискурс від інших. На сьогодні інтернет-комунікація – це складний і багатогранний процес, який є найменш дослідженим з боку лінгвістики.

Інтернет-дискурс – це процес створення тексту, зумовлений низкою прагматичних, соціокультурних та психологічних факторів, що передбачає взаємодію людей та супроводжувальні її когнітивні процеси. Характерною ознакою віртуального дискурсу є відсутність зримих соціальних, гендерних та вікових градацій, що неможливо оминути в більшості видах дискурсу. Градація на просторах інтернету замінюється на певну модель поведінки наприклад, на інтернет-форумах виділяють градацію «модератор-

користувач», розрізняються модератори за наявністю певних регулювальних прав на тому чи тому форумі.

Інтернет-дискурсу зазвичай передбачає наявність певних технічних можливостей, зокрема наявність пристрою (ПК, телефона) та доступ до мережі Інтернет. Але водночас, ураховуючи штучність комунікативного середовища, інтернет-дискурс немає жодних часових чи географічних обмежень, для користувачів доступна взаємодія незалежно від їхнього розташування.

Віртуальна територія Інтернет є дуже великою, пропонує для користувача велику кількість майданчиків для інтернет-дискурсу, наприклад: блоги, інформаційні сайти, форуми, інтернет-магазини, особисті сторінки користувачів, чати, соціальні мережі та ін. на кожному майданчику користувачеві надаються різні можливості та інформація. Для інтернет-дискурсу характерною є складна будова й наявність окремих тематичних центрів (економічних, спортивних, розважальних, медичних та ін.). для інтернет-дискурсу виділяють наступні конститутивні ознаки:

- Цифровий сигнал, що є каналом спілкування;
- Віртуальність;
- Дистантність тобто, спілкування з різних частин країни (світу), різних часових поясів;
- Комбінація декількох видів дискурсу;
- Опосередкованість (здійснюється з використанням технічних засобів);
- Специфічна етика (правила спілкування в комп'ютерному середовищі).

У дискурсивному аспекті для комп'ютерної комунікації відносять розповідь, повідомлення, твердження, міркування, аргументацію, докази тобто, усі термінологічні атрибути різних стилів мови.

Мову, якою висловлюються користувачі під час інтернет-комунікації, прийнято розглядати як особливий вид дискурсивної практики, у якій

інтернет-мислення є ніби феноменом внутрішнього мовлення. Сьогодні користувачі Інтернету вільно висловлюють власні думки, незважаючи на регламент, субординацію та думку інших. Характерними для інтернет-користувачів є такі риси, як:

- масовість поруч з відносною анонімністю,
- рівні можливості,
- психологічна свобода,
- прагнення позмагатися,
- добровільне об'єднання відповідно до інтересів та цінностей,
- оперативність.

Особливо цікавими є розмовні мережеві жанри, що відображають своєрідність мови Інтернету, саме в них найвиразніше виявляється сленг. Характерними для мови Інтернету є:

- спеціальні піктограми для невербального спілкування наприклад, «смайлики», за допомогою яких передаються почуття чи стани у вигляді малюнків чи символів;
- нейтральні засоби мовної літератури;
- застосування нелітературних мовних засобів;
- поява нових слів під впливом технічного жаргону;
- ономастична лексика та підвищена експресія;
- переважання аграмматизмів (недотримання синтаксичних й пунктуаційних правил);
- емоційний синтаксис.

Виходячи з особливостей інтернет-дискурсу, можна висновувати, що цей простір на сьогодні найпродуктивніший щодо застосування сленгу, оскільки саме через віртуальні мережі користувачі не бояться застосовувати сленг, допускати помилки чи показувати власну позицію стосовно певного питання. Крім того, ця платформа є ідеальною для виникнення сленгу, наприклад, у ситуаціях, коли користувачеві необхідно швидко висловити своє бачення, можуть виникати нові слова, якими він пояснює ситуацію. І

зрозумілі вони будуть тільки користувачам, які спілкуються цей момент із людиною. Така ситуація часто виникає під час онлайн-трансляції певних ігор чи іншого процесу, що здійснюється користувачем.

Одним із найпопулярніших жанрів інтернет-дискурсу є блог, що являє собою веб-сайт, на якому наявні невеликі нотатки, фото, посилання, відео, аудіо. Найчастіше у блозі висловлюється думка автора стосовно певних питань, його життя. Блогери (автори блогів) навіть заробляють кошти, ведучи власну сторінку в певній соціальній мережі. І звісно, у коментарях до постів у блогах молодіжний сленг не може не бути присутнім. Крім того, власне у дописах особи, що ведуть сторінки також використовують сленгові слова, адже в такий спосіб можна бути ближчим до своєї аудиторії.

З метою визначення ставлення української молоді до популярного на сьогодні онлайн-сленгу й літературної мови, масштабів впливу сучасного технологічного буму, ми провели опитування серед 50 українських студентів, віком від 17 до 24 років. Опитування проводилося на платформі Google-Форми, було анонімним та добровільним.

Згідно отриманих результатів, 18% респондентів постійно використовує сленг у спілкуванні онлайн, 2% рідко, 25% молоді не використовує сленг. Решта 55% вказали, що сленгова лексика періодична в їхньому мовленні. (див. Рисунок 2.1.).

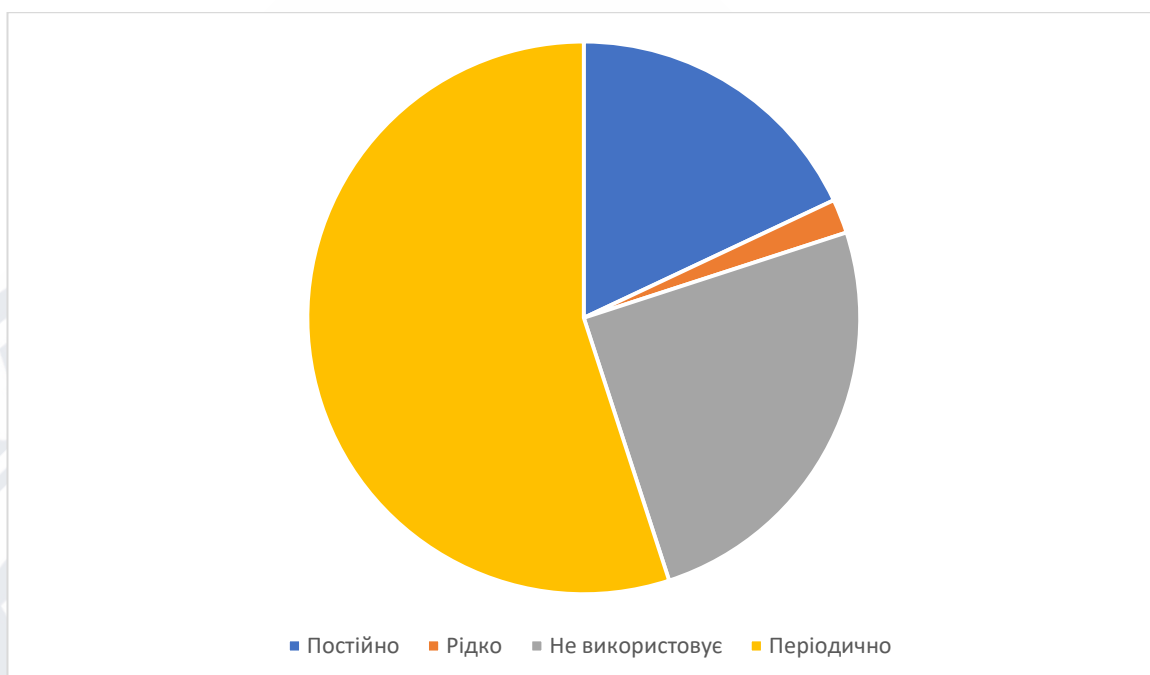

Рис. 2.1. Використання сленгу респондентами

Стосовно ставлення респондентів до вживання молодіжного сленгу, то позитивним є ставлення в 16% студентів, негативним – у 19%, а думку 42%, вживання сленгових одиниць не завжди є доречним і тільки 23% вказали, що в більшості випадків вживання сленгу є допустимим та доречним.

Відповідно до отриманих даних 66% респондентів не можуть уявити своє життя без соціальних мереж, 12% мають нейтральне ставлення до соціальних мереж, а 22% не вважають себе залежними. Також, варто зазначити, що на думку 81% респондентів, інтернет-спілкування не має впливу на близькі стосунки, а от 19% впевнені, що все ж мережеве спілкування має вплив на стосунки з друзями та з рідними.

Також у респондентів ми запитали їхню думку щодо причин виникнення сленгу. Згідно з отриманими результатами, 56% студентів вважають, що за допомогою сленгових одиниць набагато простіше висловити власні думки та бачення, 2% респондентів не знають відповіді, а для 42% причиною виникнення сленгу є мода (див. Додаток А).

Отже, згідно із проведеним соціолінгвістичним дослідженням, існують проблеми, які становлять загрозу як для мовної, так і для загальної культури сучасної молоді. Звичайно, проведене анкетування в окремому регіоні не

може претендувати на вичерпність відповідей та повномірних висновків, але все ж засвідчує особливості ситуації. Адже велика популярність комп'ютерного сленгу серед молодого покоління й надмірне захоплення специфічною лексикою заважає повноцінно розвиватися навичкам спілкування на діловому та науковому рівнях, крім того, сприяє спрощенню особистісних якостей людини.

2.2. Структурно-семантична характеристика сленгової лексики в дискурсі соціальних мереж

Сьогодні значний вплив на стиль спілкування користувачів мережі Інтернет має активний розвиток та популярність блогосфери. Науково-технічний прогрес провокує появу нових технічних засобів для комунікацій, завдяки яким змінюється загальноживана лексика, що є основним шляхом мислення й спілкування. Разом із розвитком технологій з'являються нові феномени, що є поштовхом до появи нових комунікативних одиниць, таких як: образи, стилі, знаки, правила й норми їх уживання, що постійно зазнають змін. Спілкування молоді в мережі онлайн сьогодні можна схарактеризувати як таке, що має дуже багато порушень нормативної граматики літературної мови. Молодь постійно хоче економити власний час і в зв'язку з цим, з'являються нові способи для висловлення думок, які суттєво впливають на граматичну складову мови. Зокрема, вказані девіативні процеси вплинули на лексико-семантичний рівень мови й запустили незворотній процес семантичного трансформування традиційних лінгвокультурних виразів, які дуже чітко прослідковуються в молодіжному сленгу саме на платформі Інтернету.

Якщо розглядати комп'ютерний ігровий сленг, то для нього притаманні ознаки жаргону. Але варто враховувати, що така мова використовувалася лише геймерами (гравцями комп'ютерних ігор) і крім того, цей тип сленгу був реалізованим лише на лексичному та фразеологічному рівнях. На сьогодні, ігровий сленг зазнає стрімких змін, які пов'язані з нововведеннями,

що присутні в ігровій сфері, завданням якої є виправдання очікувань гравців. Сучасний комп'ютерний сленг має свої словесні унікальні особливості, завдяки яким можна провести уявну межу між гравцями онлайн-ігор та людьми, які не знаються на деталях ігор. Після того, як з'явилися нові слова ігрового жаргону, їх почали використовувати люди й у повсякденному житті. Наприклад, слово «квест», яке покинуло межі ігрового словника й на разі уживається для позначення будь-яких завдань, які потрібно виконати аби досягнути поставлену мету. Варто зауважити, що далеко не всі користувачі можуть швидко переключатися в реальному житті на стандартне мовлення після завершення комп'ютерно-ігрового дискурсу й користуються сленговими словами в повсякденному житті. Такий аспект комунікації не можна назвати позитивним, адже при ньому порушується стиль та недотримуються правила загальноживаного дискурсу, що може призводити до непорозуміння в комунікативній сфері та відповідно до порушення контакту з людьми.

Нами проаналізовано 213 коментарів у соціальних мережах, у яких наявні сленгові одиниці. Проаналізувавши джерело походження цих сленгових одиниць, маємо таку статистику:

- з розмовної мови походить 136 одиниць (64%),
- запозичений сленг з інших жаргонів – 17 одиниць (7%),
- з літератури та засобів масової інформації – 13 одиниць (6%).
- 49 одиниць були утворені шляхом запозичення з інших мов, що складає 23% від загальної кількості проаналізованих сленгізмів (див. Рисунок 2.2.).

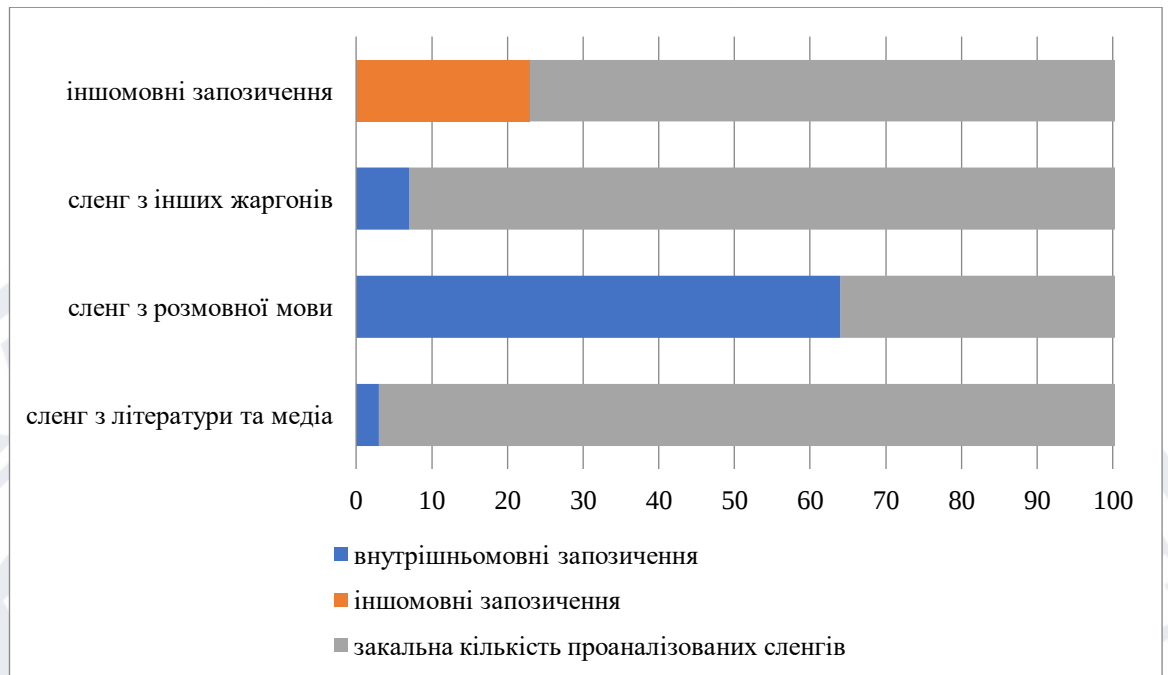

Рис. 2.2. Основні джерела молодіжних сленгових одиниць

Отже, можна стверджувати, що більша частина молодіжного сленгу з'являється в повсякденному житті через трансформацію сленгових одиниць та їх перенесення до писемної мови під час спілкування онлайн.

Цікаво, що сленг дуже поширений серед сучасної молоді, у 78% проаналізованих коментарів із соціальних мереж, було виявлено молодіжні сленгові одиниці.

Наведемо приклади молодіжного мережевого сленгу, який є найбільш вживаним серед користувачів мережі Інтернет і швидко переходить до вживання у повсякденному житті поза межами соціальних мереж та онлайн-платформ.

- *Криндж* – у молоді це слово означає щось неприємне, недоречне, щось, що викликає обурення та дискомфорт у людини (наприклад, «Фільм «Небезпечні води» для мене повний **криндж**» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Краш* – означає об'єкт закоханості, Всім відомі Віталій Кім та Олексій Арестович були крашами багатьох українок на початку

повномасштабного вторгнення («*Ти мій краш!*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Токсик* – характеризує негативні стосунки з людиною або її погане ставлення до певної думки чи до інших людей. Найбільш уживаним сленгізм є серед підлітків («*Олексію Нагрудному прям дуже підходить ця роль, він реально токсик в усіх фільмах*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Агрити* – виклик агресії, роздратування. Цей сленгізм частіше за все використовується для демонстрації свого незадоволення ситуацією чи поведінкою іншої людини («*це фото мене реально агрить*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Бумери* – люди старшого покоління («*такий одяг зараз носять хіба бумери*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Бомбити* – обурюватися, часто використовують у контексті якоїсь несправедливої ситуації («*може вже досить бомбити Сергія? Він робить більше за вас усіх!*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Донейшин/донато (донат)* – пожертва, матеріальна допомога для інших. На сьогодні в Україні актуальною є тема допомоги військовим та постраждалим унаслідок воєнних дій, і молодь активно приймає участь в організації зборів коштів через соціальні мережі. Тому на цей сленгізм дуже часто натрапляємо в інтернет-дискурсі («*Сьогодні мій донейшин полетів на банку Сергія Притули, долучайтесь і ви, разом, ви швидко закриємо збір і наблизимо нашу перемогу!!!*» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Заишквар* – щось безглузде, немодне, ганебне. Може описувати як ситуацію, так і одяг людини. Цікаво, що спочатку цей сленгізм використовували в кримінальному жаргоні, а згодом у незрозумілий спосіб він з'явився в молодіжному сленгові («*Образ Танюхи на випускному був просто заишкварним*» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).

- *Ізі* – простота та легкість певної дії. Даний сленг досить давно набув популярності й не втрачає її до сьогодні. (наприклад: «Я зробила б це на **ізі**» – коментар із соціальної мережі Telegram).

- *Лойс* – є аналогом слову «лайк» і на просторі інтернет-дискурсу його використовують для оцінки контенту, наприклад, у блогах відомих людей, яких часто критикують («Ну от це дійсно круто! 100% **лойс** такий романтичній пропозиції» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).

- *Лагати* – повільно працювати або з перебоями («ця версія проги просто зашквар, постійно **лагає**» – коментар із соціальної мережі Telegram).

- *Мерч* – означає символіку відомих брендів, яка зазвичай зображується на одязі, взутті чи сувенірах і поширюється в просторі Інтернет («Дуже класний **мерч**, підтримую! Авторам великий респект за ідею» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Морозитись* – ігнорувати, уникати («А я **проморозилась** і не пішла сьогодні» – коментар із соціальної мережі Telegram).

- *Рофлити* – голосно сміятися чи жартувати над іншим. У перекладі ROFL означає кататися по підлозі від сміху («Ніколи не перестану **рофлити** з цього мему» – коментар із соціальної мережі Telegram).

- *Месендж* – повідомлення; думка, яку хочуть донести («Закликаю вас почути **месендж** Іри й приєднатися до нас вже завтра!» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Офтоп* – повідомлення в мережі, яке виходить за межі заздалегідь встановленої теми спілкування («не ну це вже **офтоп**, не треба переводити стрелки» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).

- *Свайпати* – слово означає ковзання, жест, коли ми не відриваючись пальця від екрану проводимо по ньому аби прогорнути сторінку («Я все пів дня **свайпаю** ленту інстаграму і ще не побачила жодного допису з цією інфою» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).

- *Хейт* – зневажливі висловлювання про людину, її діяльність чи вчинок («ну вже **захейтили** як могли» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).
- *Шарити* – добре розбиратися в якій-небудь темі чи проблемі («зразу видно, що людина **шарить**, що каже» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).
- *Сорян* – молодіжна форма вибачення, яка мутувала від слова англійської мови «sorry» («**Сорян** бро, не побачив твій коментар» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).
- *Стрімити* – передача даних у реальному часі. На сьогодні сленг найбільш уживається у соціальних мережах Instagram та Facebook під час проведення користувачами прямих ефірів («Сьогодні поділюся інструкцією для новачків «як почати **стрімити** з 0», не пропустіть, вихід о 19:00» – коментар із соціальної мережі Telegram).
- *Пруф* – докази чогось («Ну так завжди можна глянути **пруфи**, не наводьте кіпіш» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).
- *Флексити* – мати зухвалу, хвальковиту поведінку, вдавати з себе іншу людину. (наприклад: «Чувак, вже всі все зрозуміли, переставай **флексити**» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).
- *Фоловити* – стежити за людиною у соціальних мережах, бути підписаним на її акаунт. Підписники ж, своєю чергою, є фоловерами («Якби у Кості був інстаграм, я б одразу його **зафоловила**» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).
- *Тільтувати* - кидати гру, засмутившись програшу («все гайс, я на сьог **тільтую**» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).
- *Тригерити* – виклик інтенсивної емоційної реакції, неприємних почуттів, емоцій, переживань, спогадів, тощо («перестаньте **тригерити** Аню, вже вона наслухалася за цю темку» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Шерити* – поширювати в соціальних мережах інформацію («а я не буду це **шерити** бо це бред» – коментар до допису із соціальної мережі Threads).

- *Шмот* – елемент одягу («ну сьогодні прям класні **шмотки**, не поспориши» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).

- *Топ, топчик* – використовується для позначення чогось найкращого («що не кажіть, а цей серіал для мене все одно є і буде **топовим**» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Хайп* – привертання уваги до чогось (когось). Дуже часто *хайп* використовують блогери для привертання уваги до події у своєму житті та збільшення кількості підписників. На сьогодні слово набуло більш негативного значення «хайпанути» – спроба зробити щось трендове, модне («Ну прям забагато **хайпу** для такої незначної події» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Няшний* – милий, гарний, привабливий («ну такий вже **няшка** Йен Сомерхолдер, прям не можу» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Чілити* – нічого не робити, відпочивати. Молодь інколи також використовує це слово у значенні «відриватися» («теж хочу так **чілити**(((» – коментар до допису із соціальної мережі Telegram).

- *Шипперити* – уявляти, що якісь персонажі або популярні люди перебувають у романтичних стосунках, хоча це не відповідає дійсності («а я собі люблю **шипперити**, про цю парочку, класна була б» – коментар до допису із соціальної мережі Telegram).

- *Фітбек* – відгук, коментар до чогось («мені так приємно отримувати **фітбек** від вас, дякую вам, мої любі форовери» – коментар до допису із соціальної мережі Instagram).

- *Тян* – гарна дівчина («вау, ну прям, **тян тян**» – коментар до допису із соціальної мережі Telegram).

- *Шеймити* – критика й засудження поведінки людини, найчастіше використовується саме в інтернет-дискурсі («*І мене часто **шеймлять** через стиль одягу*» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).

- *Юзати* – у молоді це слово означає використання гаджетів («*і я помітив, що якщо **юзати** замість хрому сафарі, то батарея тримається в два рази довше на макбуці*» – коментар до допису із соціальної мережі Telegram).

- *Флуд* – марнослів'я, повідомлення, яке займає великі обсяги і не несе якоїсь нової інформації («*всьо, почався тупо **флуд** в коментах*» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).

- *Стенити* – обожнювати якусь відому особистість. *Стен* є дуже завзятим фанатом, який знає все про творчість кумира («*Я **стеню** Мілу Куніс, вона просто супер*» – коментар до допису із соціальної мережі Facebook).

Окремо розглянемо приклад соціальної мережі Instagram, яка на сьогоднішній день є шалено популярною. Для великої частини сучасних користувачів, ця соціальна мережа є засобом для спілкування й розповсюдження інформації. Можна сказати, що сучасні зірки *Instagram* здобули славу саме завдяки цій соціальній мережі. Важливим аспектом комунікації в блогах та мікроблогах є лайки та коментарі, за допомогою яких читачами оцінюється доречність опублікованої інформації. Саме тому прохання залишити лайк чи коментар є невід'ємною частиною комунікації в мовному онлайн-середовищі, для якої використовують вираз:

«*Lb*» (з англ.. Like back) – «лайк за лайк» – цей коментар залишають під постами блогерів, аби інші користувачі вподобали фото профілю певної людини в обмін на вподобання на їхніх сторінках. У такий спосіб, відбувається самореклама. Ці коментарі є досить популярними серед відомих блогерів з великою аудиторією, наприклад, світових зірок.

Варто зазначити, що молодіжний інтернет-сленг має значні відхилення від норм літературної мови, а прагнення користувачів оновити процес комунікації стало причиною того, що з'явилися нові форми комунікації, які

спричинили зміни у структурно-синтаксичному рівні мови. За відносно короткий період часу мережева молодіжна мова стала не просто популярною, але й визначила шляхи трансформації традиційних норм літературної мови. Цей процес є глобальним, оскільки йдеться про вербально-невербальний спосіб ідентифікації спілкування онлайн у просторі Інтернет.

Інвентаризовані сленгові одиниці ми також проаналізували за джерелом їхнього походження, узявши за основу класифікацію Е. М. Береговської. Серед спостережених сленгізмів наявні такі, що утворені наступними способами:

1. Дери́вація – утворення похідних слів від слова-основи (інста – скорочення від Інстаграм);
2. Римо́ваний сленг – відбувається заміна звичайного слова фразою, яка з даним словом римується (шара-кара – безкоштовно);
3. Іншомовне запозичення – активно використовуються молоддю сьогодні, слова беруться з іноземних мов (краш – людина, яка дуже подобається);
4. Полісе́мія – слово має декілька значень (топ – не вершина гори, а щось дуже класне);
5. Ініціальні скорочення (аббревіація) – використання аббревіатур для скорочення фраз (ЗП – зарплата);
6. Універнізація – слово утворюється зі словосполучення, зберігаючи про цьому його зміст (завкаф – завідувач кафедри);
7. Тме́сіс – лінгвістичне явище, коли слово поділяють на дві частини, які є віддаленими одна від одної і між ними можна вставляти будь-які інші слова (вайб-без-меж-смачний – розірвано слово вайбсмачний);
8. Те́мафоризація – утворення словесного образу при використанні метафор (качати права – доводити);
9. Метоні́мія – перенесення певного поняття на інше слово, яке має з ним певний зв'язок (піти на бал – бал символізує вечірку);

10. Каламбурна підстановка – для створення сатиричного факту використовується або омонімія або паронімія (braniac – інтелектуал);

11. Антономазія – опис певного явища за допомогою імені вигаданого міфічного або літературного героя (не грай Робін Гуда – не поведься благородно);

12. Телескопія – складання декількох слів в одне (залипати – залишатись + липнути).

Окрему увагу, на нашу думку, варто приділити онлайн-іграм, які на сьогодні привертають до себе багато користувачів, які часто разом проводять дозвілля, хоч при тому можуть розмовляти навіть різними мовами. Таке спілкування звичайно є позитивним, адже дає нові можливості для комунікації, однак у процесі спілкування постає необхідність узгоджувати командні дії, а для цього – необхідно мати новий засіб спілкування, зрозумілий для усіх, саме ним став геймерський сленг. Базою цього сленгу є англійська мова. Серед його основних особливостей варто виділити стислість та емоційність, що відповідають умовам онлайн-комунікації. Ураховуючи бурхливий розвиток ігрової індустрії та позитивний приріст гравців, ігровий сленг набирає все більшої популярності серед молоді. Крім того, завдяки активному розвитку цієї сфери діяльності, з'явився професійний кіберспорт.

Виділяють наступні форми комунікації в чатах онлайн-ігор:

- вербальна – використовується у чаті команди або при голосових дзвінках;
- візуальна – спілкування відбувається через пінг-сигнали або емоджі; зауважимо, що емоджі рідко використовують аби передати важливу інформацію;
- невербальна – мова тіла; у межах гри ця форма вважається важливим аспектом, але вона не аналогічна реальному самовираженню.

Ключова мета створення ігрового сленгу – швидке й зрозуміле передавання інформації у процесі гри. Одним із головних завдань сленгу є спрощення процесу спілкування під час трансляцій чи змагань. Вважається,

що сучасний сленг гравців тісно пов'язаний із інтернет-сленгом та мовою Lee, що виникла в кінці XX століття й особливістю якої є заміна латинських букв цифрами. Геймери, які не володіють англійською мовою не тільки користуються одиницями, які існують, а й підлаштовують їх для систем інших мов. Звичайно, діалоги гравців просто рясніють від використаних сленгізмів, скорочень і структурних помилок. Наприклад, гравці дуже часто застосовують скорочення «бдлск», яке означає «будь-ласка», «фармити» – збирати дань.

Ще однією тенденцією сучасного молодіжного сленгу є вживання сучасної розмовної лексики під час онлайн-спілкування. Цей факт зумовлений бажанням пояснити свої дії чи висловлювання, використовуючи якомога менше слів для економії часу. Комунікація з використанням коротких та «швидких» повідомлень є характерною для сучасної молоді, яка має кліпове мислення. Зокрема, при спілкуванні використовується мовна гра – інформація подається в жартівливій формі, дійсність відображається креативно аби інформація могла швидко опрацьовуватися мозком, повідомляти й створювати неформальну атмосферу для спілкування. Наприклад, «GG» (good game) – гарна гра, «BRB» (be right back) – прикрий мене, «ez» (eazy) – легко. Зазначимо, що для українських гравців нехарактерне використання скорочень сленгу. Гравцям необхідно знати повну форму словосполучення, аби зрозуміти скорочений ігровий сленг. Людина, яка не слідкує за сучасними трендами молодіжного сленгу, не зможе зрозуміти й відтворити словосполучення.

Основний спосіб для створення молодіжного інтернет-сленгу – скорочення. Молодь завжди прагне зекономити час, не витрачаючи його на друк повних слів. Найчастіше за все слова формуються за фонетичною аналогією. Спрощення слів виникає через неформальне спілкування онлайн та через бажання економити час. Також у процесі онлайн-комунікації у соціальних мережах користувачі не звертають уваги на граматичні правила, оскільки засобом повсякденного спілкування сучасної молоді не є

літературна мова. У результаті з'являються нові слова, які з часом починають використовуватися в різних текстах, що розміщуються в мережі Інтернет та проникають до прошарку лексики загального вживання.

2.3 Специфіка семантико-прагматичних функцій молодіжного сленгу в інтернет-комунікації соціальних мереж

Завдяки використанню сленгу, мова може ставати більш яскравою та лаконічною, людина може більш вільно висловити власні думки та почуття. Такий стиль спілкування дає можливість висловити думки і швидко і оригінально водночас. Існує думка, що молодіжний сленг використовують також дорослі, зокрема, батьки, педагоги, щоб уникнути нудних розмов з молоддю.

Дослідники культури мови дотримуються позиції, що сленг руйнує мовні норми та знижує рівень загальної і мовленнєвої культур, адже через його вплив молодь припускається помилок у правописі не лише в соціальних мережах, а й у реальному житті, зменшується словниковий запас, зникає здатність чітко висловлювати власні думки, зникає вміння правильно будувати мовні конструкції. Тому часто сленг розглядають як порушення норм стандартної мови.

Схарактеризуємо основні ознаки молодіжного сленгу, помічені нами у процесі нашого дослідження.

1. Сленгом спілкуються молодь однієї вікової категорії, найчастіше певні слова використовують як синоніми до слів англійської мови.
2. Молодіжний сленг заснований на конкретних процесах із життя молоді. Всі наявні найменування стосуються лише світу молоді, у такий спосіб відбуваються спроби відокремлення від осіб старшого віку, що допомагає молоді відчувати себе незалежними й незрозумілими для дорослих.
3. Використання вульгарної лексики.

Молодіжний сленг містить велику кількість синонімів, тобто близьких за значенням слів. Ми також помітили тенденцію: що більшої популярності набуває слово, то більше синонімів воно має. Також варто зазначити, що молодіжний сленг є непостійним, з приходом кожного нового модного явища змінюються й слова. Причём, наразі цей процес є доволі стрімким.

Вважаємо, що молодіжний сленг – найбільш рухливий прошарок лексики, у якому відбиваються вікові, психологічні, статусні особливості покоління. Крім того, характерною особливістю, завдяки якій молодіжний сленг вирізняється з-поміж інших видів, є його швидка мінливість, яку можна пояснити зміною поколінь. Як зазначалося раніше, значна частина сленгових слів запозичена з іноземних мов, в основному – з англійської, оскільки саме ця мова є найбільш уживаною у світі. Відповідно, можна сказати, що механізм формування сленгових систем молодіжної мови ґрунтується на запозиченнях. Ураховуючи, що молодіжний сленг має частину запозичень з англійської мови, необхідно проаналізувати вплив англійського сленгу на користувачів. Англійську мову вважають «законодавицею мод» та головним постачальником сленгізмів для багатьох мов світу. Незважаючи на те, що сучасний молодіжний сленг не призначений для того, аби його усі розуміли всі люди, що говорять, він не є “іноземною” мовою, а є своєрідною мовою в мові, який може і домінувати у мові того, хто говорить, і лише злегка торкатися її. Саме з цієї причини в деяких молодих людей у мові настільки багато сленгу, що мало хто може зрозуміти, що людина сказала. Бувають зворотні випадки, коли молодь лише частково включає в мову сленгові слова, висловлювання, звороти чи словосполучення. Значний вплив на розширення молодіжного сленгу чинить комп’ютеризація, розвиток мережі Інтернет та свобода слова, оскільки з наявним доступом до іноземних сайтів, фільмів іноземними мовами розширюється словниковий запас молодій й мова поповнюється новими виразами.

Дж. Лайтера зазначає, що для молодіжного сленгу властиві такі ознаки:

- Використання сленгу допомагає знизити формальність і строгість і писемного, і усного мовлення;
- При використанні сленгу передбачається, що особистості добре знайомі між собою або добре обізнані в темі, яка обговорюється;
- Сленг – табу для використання у повсякденних комунікаціях з людьми, які мають більш високе становище у суспільстві;
- Сленги використовують як синоніми замість добре відомих слів [70, р. XI–XXXIX].

На думку Дж. Лайтера, якщо реалізовано мінімум два критерії, то можна засвідчувати наявність сленгізма.

Для молодіжного сленгу характерними є рухливість та нестійкість лексичного складу. Існують випадки, коли через кілька місяців після виникнення сленгові одиниці молодь вважає вже застарілою та перестає нею активно користуватися. Але є й такі лексичні одиниці, які вживаються уже не одним поколінням молоді, при цьому можуть вживатися нові слова і створюватися нові засоби вираження.

На сьогодні, як уже зазначено в першому розділі, немає одностайної стосовно функцій, які виконує сленг.

Схарактеризувавши інвентаризовані нами сленгові одиниці, висновуємо, що їхнє використання має на меті забезпечення таких основних функцій:

1. **Номінативна** (як доповнювальна до комунікативної): позначає специфічні явища, які властиві певній субкультурі й поняття, для яких існують слова в літературній мові. У першому випадку відбувається заповнення термінологічних лакун, а в другому – сленгова одиниця передає специфіку явища, що вже існує, діяльності або свідомості носіїв певного сленгу. Як правило, відбувається звуження поняття та його специфікація. Функція номінації слів доволі тісно переплітається з іншими функціями сленгу, наприклад, з експресивною, світоглядною та емоційно-оцінювальною функціями. Це пов'язано з тим, що дуже часто вторинні номінації виникають,

як у традиційному суспільстві, так в субкультурі носіїв певного соціального сленгу, де існують різні ціннісні установи. Досить часто номінація відображає ціннісні установки носіїв сленгу, а інколи – протиставлені для традиційного суспільства (наприклад, кримінальний сленг);

2. **Когнітивна:** полягає у тому, що для великої кількості сленгізмів є додаткове значення, яке є відсутнім у стандартних лексичних одиницях й завдяки якому, сленгізми можуть у повному обсязі описати навколишній світ. Когнітивні функції сленгу також взаємопов'язані. Номінативні одиниці, які мають еквівалентність у стандартній мові, мають високу комунікативну значимість, оскільки часто спрощують та визначають процес комунікації. Такі лексичні одиниці є когнітивнозначними і формують мовну картину світу як унікальні елементи;

3. **Експресивна:** допомагає сленгізмам виразити своє ставлення до певного явища, наприклад, доброзичливе, позитивне, призириле тощо;

4. **Ідентифікаційна:** через цю функцію сленг стає певним сигналом, завдяки якому з'являється можливість розпізнати при спілкуванні «свого» серед «чужих»;

5. **Функція економії часу:** завдяки тому, що при спілкуванні використовуються скорочення, аббревіатури та усічення, сленг допомагає зекономити час спілкування.

Ми також дослідили мовні засоби, що є виразниками відповідних комунікативних настанов. У результаті було виявлено, що когнітивну функцію реалізують лексичні мовні засоби зокрема:

- вульгаризми;
- прикметники-сленгізми, які мають додаткове значення;
- іменники та прикметники, що мають позитивне значення й не мають аналогічне значення у стандартній мові;
- іменники та прикметники, які мають негативне значення серед мережевого сленгу.

Експресивна функція втілюється також на лексичному рівні, зокрема, через використання таких засобів, як:

- прикметники зі значенням «круто, чудово, супер»;
- вигуки з семантичним значенням подиву та захвату;
- словосполучення з сленговими одиницями, які означають хвилювання, паніку;
- підсилювальні прикметники та суфікси, які використовують аби додати більшої емоційності для позитивних або негативних висловлювань;
- іменники, що за значенням означають «нісенітницю, шлак»;
- вульгаризми, що означають «дурницю»;
- прикметники з семантичним значенням «розчарування».

Реалізація особистості об'єкта онлайн-комунікації відбувається за рахунок таких мовних засобів:

- вульгаризми;
- дієслова або іменники, які мають відповідника в літературній мові, яке відрізняються від нього яскравим емоційним забарвленням;
- словосполучення зі значенням «як справи?» або «у чому справа?»;
- іменники, що утворені від літературних слів та позначають специфічне явище;
- іменники, що мають аналогічні одиниці в літературній мові.
- реалізація функції економії часу можлива завдяки наступним мовним засобам:
- скорочення одиниць літературної мови;
- скорочення назв національностей;

Згідно досліджень Е. М. Берегівської, існує більше 10 способів утворення функціональних одиниць сленгу, що підтверджує тезу про те, що словниковий запас сленгу постійно оновлюється. Окрім того, Берегівська вказує на те, що репрезентативна функція мови є домінуючою, як системний

об'єкт над комунікативною, завдяки порівняльному аналізу слововживання [25, с.105].

На думку деяких дослідників, термін сленг застосовується у двох значеннях: як синонім жаргону (стосується англomовних країн); як сукупність жаргонних слів і словосполучень, які походять з різних жанрів та стали вживаними й зрозумілими для досить широкого кола користувачів, які розмовляють іншою мовою.

Для молодіжного сленгу притаманні наступні відмінності:

- Слова можуть використовуватись як синоніми до англійських слів, але будуть вирізнятись емоційними забарвленнями та ситуацією їх використання. Окрім цього, спілкуватись за допомогою них будуть люди, які належать до однієї вікової категорії.
- Молодь часто «зациклюється» на одних й тих самих подіях, що чимало простежується й у молодіжному сленгу. Це мовний атрибут приналежності до закритої спільноти;
- Вульгаризми – це вагома складова молодіжного сленгу на сьогодні.

Отже, молодіжний сленг не можна зарахувати до жодної окремо взятої групи нелітературних слів, це явище, якому притаманні риси кожної з них. Крім того, сучасні одиниці мережевого сленгу більшою мірою походять від загальноновживаних слів, які мають розширене значення й застосовуються представниками усіх сфер суспільства.

На жаль, сучасна молодь не усвідомлює увесь масштаб, із яким сленг впливає на культуру та ментальність українців. А час, який молоді люди проводять онлайн, не вважається ними шкідливим для реального спілкування з сім'єю та близькими людьми. Цілком логічно, що сучасне покоління має назву технологічного, оскільки на сьогоднішній день молодь більшу частину свого часу приділяє саме віртуальному життю та є мультифункціональною й мультизадачною – може паралельно виконувати декілька завдань, що має знаний вплив на якість отриманих результатів.

Важливими є спостереження української дослідниці С. Мартос, яка наголошує на активній українізації мережевого словника: «На сучасному етапі в українському слензі спостерігаємо значно меншу кількість англійських запозичень (в основному, вони стосуються таких компонентів, як музика і комп'ютер). Поширюється процес адаптації запозичених лексем до законів української мови» [5, с. 76]. Також, дослідниця наголошує, що в ролі об'єкта сленгової мовотворчості досить часто виступають реалії, поняття чи постаті, які є наявними в українській реальності. У ролі особливостей сленгового словотвору дослідниця відзначає високу частотність уживання зменшено-пестливих суфіксів, а також високу продуктивність згрубілих суфіксів. С. Мартос наголошує також на високій частотності вживання молоддю фразеологізмів, головним чином емоційно-забарвлених, стилістично-знижених.

Як відомо, поняття «культурна людина» має на увазі вміння говорити грамотно й чітко та правильно викладати власні думки. Користувачі мережі Інтернет мають не тільки вправно оперувати сленгом, а й на високому рівні володіти літературною мовою. Ми маємо розуміти, що комп'ютерний сленг може стати не набутком нашої мови, а просто знищити її. Він може перетворитись на причину погіршення розвитку людини, зробити так аби наші цінності повністю змінились, тому важливо не дозволити цьому статись. Мова – це доцільне відображення світу, певної вікової категорії, яка поступово змінюється та набуває літературних норм. На жаль, у процесі навчання мови доволі часто не враховують умови, у яких люди спілкуються в реальності. Причиною цієї проблеми є зосередженість на самій мові, мовній системі, але ніяк не на особливостях живого спілкування. Саме це стає причиною небажання молоді використовувати на практиці знання, які були отримані під час навчання.

Висновки до розділу 2

У другому розділі описані результати проведеного дослідження використання молодіжного сленгу на основі коментарів у соціальних мережах Instagram, Facebook, Threads, Telegram. Наш аналіз включав дослідження лексико-стилістичних особливостей сленгу, а також семантичних та прагматичних функцій сленгу в інтернет-дискурсі. Загальну вибірку склали 213 коментарів зі вказаних соціальних мереж. Також, описано результати анкетування серед молоді стосовно їхнього ставлення до сучасного сленгу та його ролі у житті сучасних людей, у якому взяли участь 50 респондентів.

Встановлено, що Інтернет-дискурс можна розглядати як самостійний процес створення тексту, який враховує не лише мовні аспекти, а й соціокультурні, психологічні та прагматичні фактори. Когнітивні процеси тут відіграють важливу роль, тобто взаємодію людей. Відмінною рисою віртуального дискурсу є відсутність явних соціальних, гендерних чи вікових відмінностей, які зазвичай є характерними для інших видів комунікації. Також було визначено ряд інших ознак, які доводять, що інтернет-дискурс відрізняється від типових форм спілкування.

Інтернет-дискурс сьогодні став основним середовищем для використання сленгу для молоді. Віртуальні платформи дозволяють користувачам вільно вживати сленгові вирази, не побоюючись помилок чи висловлювання особистих поглядів на різні теми. Тут тебе не будуть засуджувати за вік, расу чи власну думку. Вони є ідеальними для створення нових слів, які часто виникають, коли необхідно швидко донести свою думку, але багато друкувати не хочеться. Такі новоутворення можуть бути зрозумілими лише тим, хто активно спілкується в даному середовищі, що підкреслює їхній контекстуальний характер у межах конкретної онлайн-спільноти.

Блог – це один із найпопулярніших жанрів інтернет-дискурсу; це веб-сайт, на якому є невеликі нотатки, фото, посилання, відео, аудіо. Ми можемо зрозуміти, що це щось на кшталт онлайн-щоденника, де людина ділиться своїми думками та життя.

Онлайн-спілкування сучасної молоді вирізняється помітними відхиленнями від правил літературної мови, особливо в аспекті граматики. На нашу думку, швидкий ритм життя й прагнення заощадити час у цифровій комунікації автоматично створюють умови для появи нових способів висловлювання думок. Молодь часто скорочує слова, змінює їхнє значення або використовує елементи сленгу, що суттєво трансформує мовні конструкції.

Такі зміни активно впливають на лексико-семантичний рівень мови, запускаючи процеси переосмислення традиційних лінгвокультурних виразів. Ці трансформації стали особливо помітними на платформах Інтернету, де з'являється безліч нових слів і висловів, зрозумілих лише вузькому колу користувачів. Зрештою, молодіжний сленг перетворюється на окремий пласт мови, що демонструє динамічність і адаптивність мовлення в умовах цифрової епохи.

Нами було проаналізовано 213 коментарів у соціальних мережах, у яких були використані сленгові одиниці. Згідно отриманих результатів стосовно запозичень для появи складу сленгових одиниць, головним джерелом є розмовна мова – 136 одиниць (64%), запозичений сленг з інших жаргонів становить 17 одиниць (7%), з літератури та засобів масової інформації – 13 одиниць (6%). 49 одиниць були утворені шляхом запозичення з інших мов, що складає 23% від загальної кількості проаналізованих сленгізмів. (див. рис. 2.2.)

Нам вдалось ознайомитись із класифікацією дослідниці Е. М. Береговської та виділити відмінності, які найбільше притаманні молодіжному сленгу.

Отже, нами було виявлено, що ключовим методом формування інтернет-сленгу молоді є скорочення слів. Основною причиною цього є прагнення молоді заощадити час, не набираючи довгих слів, виразів чи пояснень. Сленг дозволяє зробити спілкування більш динамічним, яскравим і лаконічним, окрім цього, ця частина нашої мови створює шанс, щоб відчувати себе причетним до тої чи іншої закритої спільноти. Такий стиль спілкування допомагає швидко й оригінально виражати думки й емоції, що робить комунікацію унікальною, експресивною та персоналізованою.

Молодіжний сленг ніколи не зупиняється у розвитку, він постійно змінюється й має безліч синонімів — слова часто отримують кілька варіантів використання та номінативності залежно від їхньої популярності та ситуації. Чим більше слово входить у вжиток, тим більше в нього з'являється варіацій. Такі слова можуть зникати або замінюватись так само швидко, як і з'являються, адже молодіжний сленг є одним із найбільш мінливих мовних пластів нашого сьогодення.

Ця динамічність відображає вікові, психологічні й соціальні особливості певного покоління. Сленг постійно оновлюється разом зі зміною трендів та актуальних тем. Його унікальність у тому, що він реагує на всі зміни в культурі чи суспільстві, що й пояснює його швидкоплинність.

Підмітимо, що молодіжний сленг не вписується у межі якоїсь однієї конкретної групи нелітературних слів. Варто зауважити, що більшість сучасних слів мережевого сленгу, які поступово набувають популярності серед усіх верств суспільства, виникають на основі загальноновживаних слів із розширеним значенням. Примітно, що деякі нові сленгові слова дуже швидко виходять із вжитку серед молоді, буквально через кілька місяців стаючи «старими», а їх використання робить тебе не модним та «крінжовим».

Сучасна молодь не завжди замислюється над тим, наскільки сленг впливає на культуру та ментальність українського суспільства. А час, який молоді люди проводять онлайн не вважається ними шкідливим для реального спілкування з сім'єю та близькими людьми. Нескладно зрозуміти, чому

нинішнє покоління називають технологічним: більша частина його життя відбувається у віртуальному просторі, а характерними рисами є мультизадачність і здатність працювати у багатьох напрямках одночасно.

Отже, молодіжний сленг не можна чітко віднести до якоїсь однієї групи нелітературних слів, розглядати його можна як явище, якому притаманні риси кожної з них. Також зробимо висновок, що сучасні одиниці мережевого сленгу у більшій кількості випадків походять від загальноновживаних слів, які мають розширене значення й застосовуються представниками усіх сфер нашого суспільства.

ВИСНОВКИ

Виконане магістерське дослідження має такі висновки.

1. У сфері суспільного розвитку мова посідає надзвичайно важливе місце, оскільки є найвпливовішим інструментом для встановлення зв'язків між людьми в усіх аспектах життя. Поява молодіжного сленгу в українській мові свідчить про її зміни і служить показником високого рівня життя сучасного молодого покоління. У більшості мов одне слово може мати різні значення залежно від контексту, і це відчуття двозначності також має відображення у молодіжному сленгу. Сленг в українській мові відіграє значну роль у формуванні загального розвитку мови, сприяючи її самобутності та виділяючи її серед інших мов.

Сленг – свідоме, навмисне використання одиниць літературного стандарту в мовленні зі стилістичними потребами: для того, щоб відрізнити сленг від загальновизнаних зразків та надати його ефекту новизни, незвичайності; для того, щоб допомогти мовцю показати свій настрій, і для посилення експресивності мови; надати висловлюванню жвавості, стислості, образності. Досягти цих цілей допомагають такі засоби, як метонімія, евфемізм, метафора, синекдоха, скорочення складу слова, оказіоналізми, народна етимологія, новоутворення, ониматопея, словоскладання, перетворення власних назв у загальні, аналогічне розширення значення – широко використовуються в сленгу. Молодіжний сленг – це окремий пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час він контрольований маскультурою, під вплив якої потрапляють різні категорії молоді. На тлі історичних та політичних подій соціально активна молодь вводить у своє мовлення так звані неосленгізми, що означають нові поняття, доступні для розуміння усіх верств сучасного населення. Простеживши розвиток сленгової лексики української молоді від XIX століття і донині, можна дійти висновку, що словник молодіжного сленгу оновлюється приблизно раз у десятиліття.

При цьому деякі слова не втратили свого значення і існують у сучасному світі, і їх часто можна почути в діалогах молодого покоління. Але більшість слів, як правило, перестала вживатись, що значною мірою пов'язано з тим, що деякі предмети та явища, які позначалися сленговими словами минулого століття, вийшли з масового користування.

2. У роботі було здійснено класифікацію сленгової лексики української мови й визначено, що існують різні різновиди молодіжного сленгу: шкільний, студентський, військовий, комп'ютерний, спортивний тощо. Кожен із них має свою специфіку, проте загальною особливістю сленгу молоді можна назвати його динамічність, адже нові слова несподівано з'являються та зникають. Молодіжний сленг утворюється в результаті оновлення та збагачення мови запозиченими словами, які сама ж молодь починає використовувати у власному мовленні, намагаючись здаватися більш цікавими та сучасними, для передачі емоцій, думок та ставлення до чогось або до когось. Існує декілька видів сленгу за способом їх утворення: словоскладання, скорочення, афіксація, конверсія, метафоризація та запозичення. Лише знаючи джерело формування сленгу можна здогадатися, яке значення сленгізму. Крім того, нами описане функційне навантаження сленгу в мовленні. Визначено, що не існує однієї встановленої класифікації функцій сленгізмів, проте до основних функцій відносять: комунікативну (як засіб для комунікації), номінативну функцію (нові найменування для слів неіснуючих з літературною мовою), когнітивну (характеризується метафоричністю, лексичні одиниці містять у собі додаткову інформацію), експресивну (слова виражають особисте ставлення мовця до того, що відбувається), ідентифікаційну функцію (слова використовуються для приховування теми розмови), функцію економії часу (скорочення та аббревіації). Головною функцією вживання сленгізмів прийнято вважати експресивну, оскільки мовець зазвичай прагне образного вираження своїх думок, відповідно, йому притаманне бажання надати своїй промові виразності і тим самим привернути до себе увагу. Цей факт пов'язаний із тим,

що сленг – це історично сформована, рухлива та емоційно забарвлена лексична форма мови, якій характерне несвідомо обране функціональне навантаження.

Загалом молодіжний сленг – це живий організм, що перебуває у процесі постійної зміни та оновлення. Молоді люди швидко реагують на зміни, що відбуваються в суспільстві, що веде до утворення мовних нововведень, одна частина з яких переходить у загальнонародну мову, інша частина залишається виключно в молодіжній мові, а решта досить швидко зникає. Молодіжний сленг постійно запозичує одиниці з жаргонів та інших підсистем української мови, а також сам стає постачальником слів просторічного, розмовного побуту. Постійна плинність сленгу унеможливорює його фіксацію чи унормованість, а також підрахунок кількісного складу. Можна лише простежити деякі загальні особливості, властиві молодіжному сленгу, закони його розвитку.

3. У роботі описано результати дослідження молодіжного сленгу на основі коментарів у наступних соціальних мережах Instagram, Facebook, Threads, Telegram. Установлено, що інтернет-дискурс – це процес створення тексту разом із прагматичними, соціокультурними та психологічними факторами, який передбачає взаємодію людей та механізм їхньої свідомості (когнітивні процеси). Характерною ознакою віртуального дискурсу є відсутність видимих соціальних, гендерних та вікових градацій, які неможливо оминути в більшості видах дискурсу. Також нами були описані ознаки характерні для інтернет-дискурсу. На сьогодні інтернет-дискурс є найпоширенішим простором для застосування сленгу. Оскільки саме через віртуальні мережі користувачі не бояться використовувати сленг, допускати певні помилки чи показувати власну позицію стосовно певного питання. Крім того, ця платформа є ідеальною для виникнення сленгу, наприклад, в ситуаціях, коли користувач необхідно швидко висловити своє бачення можуть виникати нові слова, якими він пояснює ситуацію й зрозумілі вони будуть тільки користувачам, які спілкуються в даний момент з людиною.

Одним із найпопулярніших жанрів інтернет-дискурсу є блог, що являє собою веб-сайт, на якому є невеликі нотатки, фото, посилання, відео, аудіо.

Спілкування молоді в мережі онлайн сьогодні можна схарактеризувати як таке, що має дуже багато порушень нормативної граматики літературної мови. Молодь постійно хоче економити власний час і у зв'язку з цим, з'являються нові способи для висловлення думок, які суттєво впливають на граматичну складову мови. Зокрема, вказані девіативні процеси вплинули на лексико-семантичний рівень мови й запустили незворотній процес семантичного трансформування традиційних лінгвокультурних виразів, які дуже чітко прослідковуються у молодіжному сленгу саме на платформі Інтернету.

4. Нами було проаналізовано 213 коментарів у соціальних мережах, у яких були використані сленгові одиниці. Згідно з отриманими результатами основним джерелом появи сленгізмів є розмовна мова – 136 одиниць (64%), запозичений сленг з інших жаргонів – 17 одиниць (7%), з літератури та засобів масової інформації – 13 одиниць (6%). 49 одиниць були утворені шляхом запозичення з інших мов, що складає 23% від загальної кількості проаналізованих сленгізмів. Окремо було розглянуто приклад соціальної мережі Instagram, а також проведено аналіз сленгових одиниць, спостережених саме в цій мережі. Установлено, що основним способом для створення молодіжного інтернет-сленгу є скорочення. Причиною виникнення такого способу насамперед є бажання зекономити час, не витрачаючи його на друк повних слів. Завдяки використанню сленгу, мова може ставати більш яскравою і лаконічною, людина може більш вільно висловити власні думки та почуття. Такий стиль спілкування дає можливість висловити думки і швидко, і оригінально водночас. Установлено, що молодіжний сленг не може бути зарахованим до жодної окремо взятої групи нелітературних слів.

Отже, широке розповсюдження сленгу серед сучасної молоді, а також той факт, що молодь не вважає таку тенденцію шкідливою та загрозовою для їхнього реального життя засвідчує, що сучасне покоління є

технологічним, мультифункціональним та мультизадачним і більшу частину свого часу приділяє саме віртуальному життю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антошкіна Л., Красовська Г., Сигеда П., Сухомлинов О. Соціолінгвістика: навчальний посібник. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток Лтд», 2007. 360 с.
2. Ажнюк Б. М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації. *Мовознавство*. №3. 2001. 45 с.
3. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові : етапи і ступені адаптації. Харків. 2005. 20 с.
4. Бабич Н. Причини, наслідки і «перспективи» вульгаризації сучасного мовлення. *Мова і суспільство*: зб. наук. праць. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. Вип. 1. С. 141–148.
5. Балабін В.В. (2002) Сучасний сленг як проблема перекладу: монографія. Київ: Логос.
6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2014. 344 с.
7. Берест Р. В. словник комп'ютерного сленгу: проблеми укладання та редакційної підготовки. 2017. 34 с.
8. Білецька, О. О. Стан і тенденції мовної субкультури сучасної молоді України: монографія. КНУКіМ. Київ. 2016. 187 с.
9. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика. Ніжин: ТОВ Аспект-Поліграф, 2005. 552 с.
10. Божко Я. Ю. Соціолінгвістичний аспект сленгової лексики американського варіанту англійської мови. Запорізький національний університет. 2017. С. 192.
11. Бороденко Л. Проблема запозичень у сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії*: зб. наук. праць. Донецьк: ДонНУ, 2009. Вип. 19. С. 115–119.

12. Бузько С. А. Функціонально-прагматичний потенціал нелітературної лексики в художніх постмодерністських текстах. *Мова і культура*. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2009. С. 70–75.
13. Василенко Ю.А. Сучасний український молодіжний сленг. Українська мова. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів. 2009. № 6. С. 16.
5. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Нова книга. Вінниця. 2003. 208 с.
6. Воскресенська А.А. Вплив англіцизмів на сучасний український молодіжний сленг. URL: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Philologia/74411.doc.htm (дата звернення: 17.05.2024).
7. Врублевська Г. Й. Лінгвокреативні процеси формування молодіжного сленгу. URL : <http://studentam.net.ua/content/view/8350/97/> (дата звернення: 14.08.2024).
8. Гаврилюк Я. А. Modern slang. *Types and ways of translation*. Хмельницький університет ім. Леоніда Юзькова. 2020. С. 8–9.
9. Голубовська, І. О. Мова соціальних мереж як новітній лінгвістичний феномен. Мовні і концептуальні картини світу. Київ. 2015. Вип. 55, ч. 2. С. 49–56.
10. Грабовий П. Дослідження українського молодіжного сленгу в аспекті мовної картини світу. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. Вип. 81 (3). С. 260 –263.
11. Грабовий П.М. Український молодіжний сленг як лінгвокультурний феномен. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. 2010. Випуск 11. С. 34–38.
12. Денисюк, Л. В., Данілова Н. Р. Молодіжний сленг як засіб самовираження та відображення світогляду тінейджерів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2014. Вип. 2. С. 205–208.

13. Дубенко Д.С., Данилюк І.Г. Сленгізми. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2017. Том 1. №9. С. 34–39.
14. Єрмоленко, С. Я «Знати і "фільтрувати": з практики вивчення жаргонізмів». *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях та колегіумах*. 2005. 168–174 с.
15. Єрмоленко С. Я. *Українська мова: короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів*. К.: Либідь, 2001. 252 с.
16. Заботнова М.В. Особливості реалізації мережевого сленгу в процесі комунікації в Інтернет-чатах. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/article/view/83> (дата звернення: 10.05.2024).
17. Заводна, Л. «Сучасний погляд на молодіжний сленг». *Нова педагогічна думка*. 1. 2014. С. 52–55.
18. Зацний Ю. А., Янков А. В. Нова розмовна лексика і фразеологія: *Англоукраїнський словник*. Нова Книга. Вінниця. 2010. 224 с.
19. Каташинська І. В. Віртуальна освіта і формування духовних і пізнавальних орієнтирів особистості. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*: зб. наук. пр. / гол. ред. Г. П. Шевченко. Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ. 2005. № 4 (10). С. 104–111.
20. Кобяков О.М. Інтерлінгвальні вектори молодіжного сленгу на матеріалі англomовного та україномовного дискурсів. *Філологічні трактати*. 2011. Том 3. №3. С. 79–84.
21. Кондратюк О. Молодіжний сленг як мовне явище. Незалежний культурологічний часопис "І". 2005. № 38. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n38texts/kondratyuk.htm>.
22. Кондратюк О. Молодіжний сленг як мовне явище. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n38texts/kondratyuk.htm> (дата звернення: 01.05.2024).

23. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.
24. Котелевець К.В. Особливості антонімії в молодіжному сленгу URL: <http://конференция.com.ua/pages/view/365> (дата звернення: 07.05.2024).
25. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник 3-тє вид. К.: ВЦ «Академія». 2010. 464 с.
26. Кузенко Г. М. Мовні засоби вираження емотивності. *Наукові записки НаУКМА. Т. 18: Філологічні науки*. 2000. С. 76–83.
27. Ліпатов А.Т. Сленг як проблема соціолектики: Монографія. М.: ТОВ «Вид-во «Елпіс». 2010, 318 с.
28. Маковецька-Гудзь Ю.А. Українська мова в соціальних мережах. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип. 47. Ч. 1. С.658–663.
29. Мартос С. А. Молодіжний сленг: міф чи реальність? *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2004. № 11. С. 12–15.
30. Масенко Л. Т. Нариси з соціолінгвістики. Київ: Києво-Могилян. акад., 2010. 242 с.
31. Матвійчук, М. І. Особливості комп'ютерного сленгу: вживання, формування, переклад. *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ, Серія «Філологія, педагогіка, психологія»*. 2011. Вип. 24. С. 97–101.
32. Мацюк Г. П. Сучасна соціолінгвістика: тенденції в розвитку теорії і завдання. *Мова і суспільство*. 2010. №1. С. 5–20.
33. Мірошник С. О. Лексичний склад та типологія сленгу: мовознавчий аспект. *Науковий вісник ДДПУ імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2019. №12. С.133–136.
34. Наumenко, Л. Функціонування молодіжного сленгу як реалії сьогодення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Серія «Філологічні науки»*. 2013. Вип. 34. С. 227–230.

35. Нестеренко, Ю. В. Молодіжний сленг як засіб вербалізації явищ буття англіїців. *Держава та регіони, Серія «Гуманітарні науки»*. 2016. Вип. 3–4. С. 44–47.
36. Олексієнко М. Історіографія полеміки навколо дефініції сленгу в англістиці.
URL:<http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5980/1/Oleksienko.pdf>
(дата звернення: 01.07.2024).
37. Очеретний А. Б. Сучасний погляд на молодіжний сленг. *Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р.* URL:<https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/allhum-2017/paper/view/2268>. (дата звернення: 17.05.2024).
38. Палій В. В., Плетенецька Ю. М., The 7th International scientific and practical conference “World science: problems, prospects and innovations” (March 24-26, 2021) Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. P. 683–687.
39. Пашинська Л. М. Особливості творення й функціонування неофразем у сучасному українському мас-медійному дискурсі. *Вісник КНЛУ*. 2016. №19. С. 95–101.
40. Поцулко О. А. Українськомовний комп'ютерний сленг як комунікативна девіація сучасної молоді. *Теорія і практика сучасної психології*. 2017. № 1. С. 69–73.
41. Пустовіт. Л.О. Словник іншомовних слів. К.: Довіра, 2000. 900 с.
42. Руденко М. Ю. Арго, жаргон і сленг у європейському й американському мовознавстві: історія і сучасний стан дослідження. дис. канд. філ. наук. Словянськ. 2019. 270 с.
43. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
44. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
45. Словник жаргонної лексики української мови. URL: <http://ukrzhargon.wikidot.com> (дата звернення: 01.05.2024).

46. Словник сучасного українського сленгу. URL: https://slovyk.me/dict/slang_modern (дата звернення: 21.09.2024).
47. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг. Часопис «Критика». Київ. 2005. 462 с.
48. Ставицька Л. О. Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. *Українська мова*. Київ. 2000. №1. С. 55–69.
49. Ставицька Л. О. Український жаргон. Словник: Містить близько 4070 слів і понад 700 стійких словосполучень. Критика. Київ. 2005. 496 с.
50. Тараненко О. Колоквіалізація, субстантизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови (з кінця 1980-х рр.). *Мовознавство*. 2002. № 4–5. С. 35.
51. Троян А.О. Міграційні процеси та негативні тенденції при комунікації сучасної молоді. URL: http://eprints.library.odeku.edu.ua/3654/1/Myroshnychenko_M_I_Troian_A_O_Kantarzhi_N_I_Mihratsiini_protsey.pdf (дата звернення: 18.04.2024).
52. Ткачівська М. Р. Молодіжний сленг і його класифікації. *Одеський лінгвістичний вісник №6 том 2*. Одеса. 2015. С. 114–118.
53. Тодорів Л. Д. Молодіжна субкультура як дискурсивний простір конструювання інтерпретаційних схем особистості. *Постнекласичні ракурси персоніологічного методологування у психології. Психологія особистості*. Київ. 2011. № 1 (2). С. 21–28 52.
54. Устінова О. О. Студентський сленг: соціолінгвістичний аспект. Національний університет «Острозька академія». 2012. С. 76.
55. Хім'як В. М. Сленг як вияв мовотворчого потенціалу молоді. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського*. 2010. Вип. 11. С. 212–219.
56. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. К., 2009. 240 с.
57. Чорній Р.П. Сленгізм як результат словотворення. *Сучасні тенденції у сфері лінгвістики, мовної комунікації та методики викладання*

78 іноземних мов: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 травня 2016., ТНЕУ / За аг. ред. Н.С. Лисої. Тернопіль: Астон, 2016. С. 118–119.

58. Чорнобай В. Г. Сленг, історія виникнення, визначення поняття. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки*. 2014. Вип. 206. С. 76-81.

59. Шапочка К. А. Загальний і спеціальний сленг у системі субстандартної лексики. *Обрії сучасної лінгвістики*. 2013. Вип. 4. С. 108–114. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/obsl_2013_4_22.pdf.

60. Шульжук Н. В. Сленг як нелітературний пласт сучасної української лексики. *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]*. Сер. : Філологічна. 2011. Вип. 21. С. 102-112.

61. Шумейко А. Сучасний український сленг: конотативний аналіз. Дивослово. Київ. 2011. С. 31–34.

62. Щур І. І. Українськомовний комп'ютерний сленг: формування і функціонування: автореф. дис. канд. філол. наук за спеціальністю 10.02.01 — українська мова. Рукопис. Київ. 2006. 20 с.

63. Щур І. І. Особливості комп'ютерного жаргону. Рідна школа. Київ. 2001. № 3. С. 10.

64. Burke. S. Snyder, S. YouTube: An innovative resource for college health education courses. *Intmtl. Elec. J. of Hlth Ed. Greenville*. 2008. 39 – 46 p.

65. Goroshko, E. I. (2006) Internet communication: the genre problem. *Genres and types of text in the scientific and media discourse: interuniversity. Zhanryi i tipyi teksta v nauchnom i mediynom diskurse*, no. 4, pp. 165–175.

66. Eskasasnanda, I. D. P. Causes and Effects of Online Video Game Playing among Junior Senior High School Students in Malang East Java. *Komunitas. International Journal of Indonesian Society and Culture*. Indonesia. 2017. P. 191–202.

67. Farmer J.S. Slang and its Analogues. Past and Present. A Dictionary, Historical and Comparative, of the Heterodox Speech of All Classes of Society for

more than Three Hundred Years. With Synonyms in English, French, German, Italian, etc. / Edited by J.S. Farmer & W.E. Henley. London: Kraus Reprint Corporation. London. 1974. 381 p.

68. Foreign Languages in Use: Academic and Professional Aspects: збірник тез XII Всеукраїнської студентської конференції за міжнародної участі (м. Хмельницький, 18 березня 2020 року). – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. – 54 с.

69. Latif, R. A., Aziz, N. A., & Jalil, M. T. A. Impact of online games among undergraduate students. In Proceedings of the 6th International Conference on Computing A Informatics. Kuala Lumpur. 2017. № 7(28), 523–532 p.

70. Lighter J. E. Introduction. Random House historical dictionary of American slang. New York, 1994. Vol. 1. P. VI–XXXIX.

71. Partridge E. Slang To-day and Yesterday: With a Short Historical Sketch and Vocabularies of English, American and Australian Slang. Routledge & K. Paul. London. 1970. 476 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ

1. Чи використовуєте Ви інтернет-сленг під час спілкування онлайн?

Відповіді	Відсоток
Постійно	18%
Час від часу	55%
Рідко	2%
Не вживаю	25%

2. Яке Ваше ставлення до інтернет-сленгу?

Відповіді	Відсоток
Ставлення позитивне, оскільки завдяки сленгу збагачується мова	16%
У більшості випадків використання сленгу є виправданим	23%
Використання сленгу є не виправданим завжди	42%
Вживання мережевого сленгу є причиною засмічення мови	19%

3. Чи вважаєте Ви себе залежним від соціальних мереж?

Відповіді	Відсоток
Не уявляю свого життя без соціальних мереж	66%
Маю нейтральне ставлення до	12%

соціальних мереж	
Не вважаю себе залежним від соціальних мереж	22%

4. Чи чинить вплив спілкування в мережі на Ваші відносини з друзями та сім'єю?

Відповіді	Відсоток
Так	19%
Ні	81%

5. Як Ви вважаєте, чому сленг такий популярний сьогодні?

Відповіді	Відсоток
Завдяки сленгу можна простіше висловити свою думку	56%
Не знаю відповіді	2%
Вживати інтернет-сленг модно	42%